

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

“Diş Hekimliği Eğitimi”

Uluslararası Kongresi

Program ve Bildiri Özetleri

3 – 4 Haziran 2022, Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Sarayı - İzmir

DAVET

Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi ev sahipliğinde, 3-4 Haziran 2022'de düzenlenecek olan "Diş Hekimliği'nde Eğitim Uluslararası Kongresi" ne tüm meslektaşlarımızı davet etmekten mutluluk duyarız. Yüksek Öğretimde eğitim ve akreditasyon süreçlerinin önem kazandığı günümüz Türkiye'sinde YÖKAK (Yükseköğretim Kalite Kurulu), DEPAD (Diş Hekimliği Eğitim Programları Akreditasyon Derneği) ve DDK (Diş Hekimliği Dekanları Konseyi) önderliğinde kapsamlı çalışmalar yürütülmektedir. Bu bağlamda ülkemizdeki 118 Diş Hekimliği Fakültesini ilgilendiren ve yoğun emek isteyen eğitim konusunda küresel ölçekteki gelişmeleri ilgililerle buluşturmak istiyoruz.

Kongremizin hazırlık süreçlerinde destek ve yol gösterici olan Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Nükhet Hotar'a, rektörlüğümüz üst yönetimine, fakültemizin tüm idareci & öğretim elemanlarına, kongreye katkıda bulunan ve katılan tüm meslektaşlarımıza çok teşekkür ederiz.

Başta ülkemiz olmak üzere, ABD, İngiltere, İsviçre ve KKTC'den uzmanların katılacağı söyleşi ve konferanslar ve akademisyenlerimizin yapacağı sözlü sunumlar ile zengin bir program sunmayı amaçlıyoruz. Kongremiz Dokuz Eylül Üniversitesi Sabancı Kültür Sarayı'nda, yüz yüze ve online (hibrit) olarak düzenlenecek olup, online katılım linkine fakültemiz web sitesinden (www.dis.deu.edu.tr) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Candan Efeoğlu, Dekan V.

PROGRAM

03.06.2022 CUMA

12:30-13:30 Kayıt ve İkramlar

BÜYÜK SALON:

13:40-14:00 Açılış

14:00-14:45 Konferans - “MutluLOOK”

14:45-15:00 Kahve arası

15:00-15:45 Konferans “Duçep Tarihi ve Gelişimi” Prof Dr Cansu Alpaslan

15:45-16:00 Kahve arası

16:00-16:45 Konferans “Student Centred Active Learning and how we have adapted to working with Covid-19” Mr Paul Franklin

16:45-17:00 Kahve arası

17:00-17:45 “Diş Hekimliği Eğitimi’nde Teknoloji” Prof. Dr. İlgi Tosun

17:50- 19:00 Sözlü Sunumlar “Diş Hekimliğinde Mezuniyet Öncesi ve Sonrası Eğitim”

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Tijen Pamir

1. Uzm. Dt. Saime Esin Güney- Ağız Diş Sağlığı Programı Öğrencilerinde Geleneksel ve Uzaktan Eğitimin Değerlendirilmesi
2. Prof. Dr. Osman Tuğrul Altay- Dental Kamp; Diş Hekimliğinde toplum ağız diş sağlığı eğitim modeli
3. Öğr. Gör. Dr. Serçin Sun İpekeşen- Uzaktan Eğitim Süreçlerinin Fotoses Yöntemi İle İncelenmesi
4. Dt. Şükrü Can Akmansoy- Diş Hekimliği Eğitimi İçin Derste Teknoloji Kullanımına Yönelik Eğilim Ölçeği'nin Validasyonu
5. Dt. Pınar Güvenç- Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Fiziksel Bağımlılık Düzeyleri
6. Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yanık- “Rubber dam”ın Hastalar Tarafından Kabul Edilebilirliği ve Preklinik Eğitimiyle İlişkisi
7. Dr. Öğr. Üyesi Özgür Kanık - Diş Hekimliği Öğrencilerinin Dental Anksiyete Seviyelerinin Belirlenmesi

04.06.2022 CUMARTESİ

BÜYÜK SALON:

09:00-11:00 Söyleşi “Diş Hekimliğinin Bugünü ve Geleceği: Teorik, Klinik ve Bilimsel Müfredata Yeni Bakış”

Panelistler: Prof Dr Mutlu Özcan, Prof Dr Cansu Alpaslan, Prof Dr Evren Kılınc.

Moderatör: Prof Dr Hülya Erten

11:00-11:15 Kahve arası

11:15-12:00 Konferans “Teaching Oral Surgery” Mr Kandasamy Ganesan

12:00-13:30 Öğle yemeği

13:30-14:15 Konferans “Out of the Pandemic: Redefined Dental Education” Jane Wardman

14:15-14:30 Kahve arası

14:30-15:15 Konferans “KKTC’de Dişhekimliği Eğitimi Üzerine Düşünceler” Dr Dt Kaan Asvaroğlu

15:15-16:00 Kahve Arası

16:00-17:00 Sözlü Sunumlar “Diş Hekimliğinde Mezuniyet Öncesi ve Sonrası Eğitim”

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hülya Çankaya

1. Dr. Öğr. Üyesi Nasibe Aycan Yılmaz- Preklinik Öğrencilerinin Sınıf IV Restorasyonlardaki Başarısında Geleneksel ve Kademeli Eğitim Yöntemlerinin Etkisi
2. Dr. Öğr. Üyesi R. Gözde Kırzioğlu- Diş Hekimliği Öğrencileri Tarafından Verilen Ağız- Diş Sağlığı Akran Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi
3. Dr. Öğr. Üyesi Sara Samur Ergüven - Oral cerrahide model destekli eğitimin öğrenci algısı ve bilgisi üzerine etkisinin değerlendirilmesi
4. Dt. Elif Aslan - Dişhekimliği Lisansüstü Öğrencilerinin İlaçlara Bağlı Çene Kemiği Osteonekrozuna Yönelik Bilgi Düzeylerinin Araştırılması
5. Dt. Hatice Kalender- COVID-19 Pandemisinde Uzaktan Eğitimin Odak Grup Görüşmeleri İle Nitel Olarak Değerlendirilmesi
6. Dt Mücdeba Berilgen - Lisans Öğrencilerimizin Demografik ve Sosyal Yönden İncelenmesi

17:00-17:10 Kahve Arası

17:10-18:00 Sözlü Sunumlar – “Tüm Anabilim Dalları”

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Aycan Yılmaz

K7. Dt Merve Hacer Duran – Tedavi Gereksinimi Duyulan Antral Retansiyon Kistlerine Multidisipliner Yaklaşım – Vaka Serisi

K8. Dt. Büşra Başkak - Diş hekimlerinde kas-iskelet sistemi özellikleri klinik performansı etkiler mi?

K9. Dt. Barış Filiz Erol – İleri Derecede Kuron Harabiyetleri Olan Hastanın Dikey Boyut Arttırılarak Tedavisi: Bir Vaka Sunumu

K10. Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mert Nalbantoğlu - COVID-19 Önlemleri Kapsamında Cerrahi Maske Kullanımının Ağız Kokusu Farkındalığı Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

K11. Dr. Dt. Birtan Tolga Yılmaz - Yumuşak doku rejenerasyonunda üç boyutlu modeller

18:00 KAPANIŞ

KÜÇÜK SALON:

15:00-16:00 Sözlü Sunumlar – “Tüm Anabilim Dalları”

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gülçin Bulut

K1. Doç. Dr. Melih Özdede - COVID-19 Pandemisi Sırasında Hastaların Dental Tedavilere Erişim ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

K2. Dt. Sundus Saleh Ahmed AL-FARZAI - İlaç ilişkili çene osteonekrozu: Radyografik değerlendirme ve klinik yaklaşımlar

K3. Dr. Öğr. Üyesi Cansu Uzun Saylan - Progresif sistemik skleroz ve Sjögren sendromlu hastanın oral bulgularının değerlendirilmesi

K4. Dr. Dt. Pınar Güvenç - Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinin Dental Anksiyete Seviyelerinin Belirlenmesi

K5. Dt. Mehmet Buğra Memiş – Mandibular Posterior Bölgede Görülen Semento Ossifying Fibroma: 2 Olgu sunumu

K6. Dt Melek Almıla Erdoğan – Dişeti Rengindeki Kompozit Rezinlerin Renk Stabilitelerinin Değerlendirilmesi

BİLDİRİ ÖZETLERİ

1. Ağız Diş Sağlığı Programı Öğrencilerinde Geleneksel ve Uzaktan Eğitimin Değerlendirilmesi

Doç. Dr., Gülser Kılınç^{1*}, Uzm. Dt. Saime Esin Güney^{1**}

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

*ORCID ID:0000-0002-7422-0482

**ORCID ID: 0000-0002-5735-9773

Adres: DEÜ Diş Hekimliği Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi 15 Temmuz Sağlık ve Sanat Yerleşkesi Tıp Derslikleri Binası No:56/17 İnciraltı 35340 Balçova / İzmir

Telefon: 0 232 412 88 10

E-mail: saimeesin.guney@deu.edu.tr

Giriş: Dokuz Eylül Üniversitesi (DEU) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu (SHMYO) Ağız Diş Sağlığı Programı (ADSP) öğrencilerinde yüz-yüze başlayan eğitim, 2019 mart ayından itibaren uzaktan eğitim şekline dönmüştür. Bu çalışmanın amacı, geleneksel eğitim (GE) ve uzaktan eğitim (UE) gören öğrencilerin başarı düzeylerini karşılaştırmak ve almakta oldukları eğitime yönelik memnuniyet algılarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya DEU SHMYO ADSP 1. ve 2. sınıf öğrencileri dahil edilmiş, öğrencilere GE ve UE ile ilgili 14 soruluk anket düzenlenmiştir. Anket formunda öğrencilerin UE'ye katılım yöntemleri, derslere katılım ve takip düzeyleri, öğretim üyeleri ile olan iletişimleri, GE ve UE sistemine bakış açıları ve bu sistemlerden beklentileri, ailelerin UE ve GE sistemine bakışı ve aile ekonomisine etkileri sorulmuştur. Ek olarak, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları karşılaştırılmıştır. Değerlendirmede “Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for Windows 20.0” programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya %70.4'ü kadın olan 108 öğrenci katılmıştır. Birinci ve ikinci sınıf öğrencileri arasında GE ile UE'ye bakış açıları arasında istatistiksel fark olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin GE'de teorik dersleri daha düzenli takip edebilmelerine karşın; kayıt altındaki UE yöntemiyle dersleri defalarca dinleyebildikleri görülmüştür. Uygulama derslerinin ise GE yöntemi ile yapılması gerektiği saptanmıştır (p=0.05). Ailelerin UE'ye bakış açısının ise ekonomik nedenlerle olumlu olduğu gözlenmiştir (p:=0,041)

Sonuç: Ağız diş sağlığı programlarında GE ve UE yönteminin kombine uygulanmasının eğitim başarısı ve öğrenci memnuniyeti açısından daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: uzaktan eğitim, geleneksel eğitim, covid-19, öğrenci

Evaluation of Traditional and Distance Education in Programme of Oral and Dental Health Students

Introduction: The education that started face-to-face for the students of the Dokuz Eylul University (DEU) Vocational School of Health Services (VSHS) Programme of Oral and Dental Health (PODH) has turned into distance education as of March 2019. The aim of this study is to compare the success levels of traditional education (TE) and distance education (DE) students and to evaluate their perceptions of satisfaction with the education they are receiving.

Materials and Methods: DEU, VSHS, DODH, 1st and 2nd year students were included in the study, and a 14-question survey about TE and DE was given to the students. In the questionnaire, students were asked about the methods of participation in DE, their level of participation and follow-up in classes, their communication with academic staff, their perspectives on the TE and DE system and their expectations from these systems, families' view of the TE and DE system and its effects on the family economy. In addition, students' end-of-year grade point averages were compared. “Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for Windows 20.0” program was used in the evaluation.

Results: 108 students, 70.4% of whom were women, participated in the study. It was observed that there was no statistical difference between first and second year students' perspectives on TE and DE. Although students can follow the theoretical lessons more regularly at TE; It was seen that they could listen to the lectures many times with the recorded DE method. It was determined that the practical lessons should be done with the TE method ($p=0.05$). It was observed that the families' perspective on DE was positive for economic reasons ($p:=0.041$).

Conclusion: It is thought that the combined application of TE and DE method in DODH will be more appropriate in terms of educational success and student satisfaction.

Key words: distance education, traditional education, covid-19, student

2. Dental Kamp; Diş Hekimliğinde toplum ağız diş sağlığı eğitim modeli

*Dr.Dilip Prajapati**, *Associated Profesör Binam Sapkota***, **Prof. Dr. Osman Tuğrul Altay*****

**Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Community Dentistry Lecturer,*

*** Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Head of Department of Prosthodontic Dentistry*

**** Antalya Bilim Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi AD ve Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Visiting Profesör*

Giriş: Diş hekiminin esas görevi halkın ağız ve diş sağlığını korumak ve gerekli dental işlemleri yapmaktır. Diş hekimliği eğitimi süresi içinde toplum ağız diş sağlığı(TADS) dersleri gerek teorik gerekse uygulama olarak farklı şekillerde verilmektedir. Sunulacak olan bu eğitim modelinde özellikle Orta Asya ülkelerinde diş hekimliği hizmetlerine erişemeyen köylere hizmet götürmek amacı ile hazırlanan bir program anlatılacaktır.

Gereç ve Yöntem: Nepal, Katmandu Üniversitesi Dhulikhel Diş Hekimliği Fakültesi Toplum Ağız Diş Sağlığı eğitim programı içinde Aralık 2021 tarihinde Dapcha bölgesinde yapılan kamp programına 50 üçüncü sınıf öğrencisi, 2 TADS uzmanı, 2 protetik diş tedavisi uzmanı, 3 laboratuvar teknisyeni, 1 protetik diş tedavisi lisansüstü öğrencisi, 4 görevli ve 3 ahçı katılmıştır. Çevre köylerle birlikte 650 kişiye diş hekimliği hizmeti verilmiştir. Bu hizmet için 1 taşınabilir dental ünit (tükürük emici sistemi olan) , yüksek ve düşük hızlı turlar, iki taşınabilir fötöy, bir taşınabilir dental x-ray cihazı, dört laboratuvar piyasemeni ve motoru, cerrahi, restoratif alet ve materyaller, tam ve hareketli protez yapımı için malzeme ve ekipman götürülmüştür.

Bulgular: 1 hafta içinde 30 tam protez, 70 akrilik bölümlü protez yapılmıştır. Ayrıca çevredeki devlet okullarına gidilip 40 öğrenciye diş fırçalama, el yıkama eğitimleri verilmiş, topikal florür cilası ve gümüş diamin florür uygulanmıştır.

Sonuç: Türkiye’de Diş Hekimliği lisans öğrencilerinin toplum ağız ve diş sağlığı eğitimi alırken topluma yararları olması açısından dental kampların bir model olacağı görüşündeyiz.

Dental Camp; Community oral health education model in dentistry

*Dr. Dilip Prajapati**, *Associated Profesor Binam Sapkota***, **Prof. Dr. Osman Tuğrul Altay*****

**Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Community Dentistry Lecturer,*

*** Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Head of Department of Prosthodontic Dentistry*

**** Antalya Bilim Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi AD ve Kathmandu University School of Medical Science, Dhulikhel Dental Faculty, Visiting Profesor*

Introduction: The main task of the dentist is to protect the oral and dental health of the public and to perform the necessary dental procedures. Community oral and dental health courses are given in different ways, both theoretically and practically during the period of dental education. Dental camps are activities programmed with the aim of providing services to villages that cannot access dentistry services, especially in Central Asian countries.

Material and methods: Dhulikhel Faculty of Dentistry, Kathmandu University (Nepal) organized a one-week dental camp in Dapcha region in December 2021. Fifty third year students, two community oral and dental health specialists, two prosthodontists, three laboratory technicians, one prosthetic dentistry graduate student, four staff and three cooks participated in the camp program held in. Dentistry services were provided to 650 people, including the surrounding villages. 1 portable dental unit (with saliva ejector system), high and low speed tours, two portable dental chair, one portable dental x-ray device, four laboratory hand pieces and motors, surgery and restorative instruments and materials, full and removable prosthesis construction materials and equipment were taken for this service.

Results: 30 removable total dentures and 70 acrylic partial dentures were made. In addition, dental brushing and hand washing trainings were given to public schools in the surrounding area, and topical fluoride polish and silver diamine fluoride were applied to 40 students within 1 week.

Conclusion: We are of the opinion that dental camps will be a model in terms of benefiting the society while undergraduate dentistry students receive community oral and dental health education in Turkey.

3. UZAKTAN EĞİTİM SÜREÇLERİNİN FOTOSES YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr. Serçin Sun İpekeşen, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri MYO, İzmir, Türkiye.
sercin.sun@deu.edu.tr Orcid: 0000-0002-3391-4226

Doç. Dr. Gülser Kılınç, Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İzmir, Türkiye.
gulser.kilinc@deu.edu.tr Orcid: 0000-0002-7422-0482

Giriş: Yüz yüze eğitim, tüm dünyada en sık kullanılan eğitim modeli olarak kabul görmüştür. Ancak Covid 19 pandemisi nedeniyle 2020 yılının Mart ayından itibaren Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu bünyesindeki tüm programlarda uzaktan eğitim modeline geçilmiştir. Uzaktan eğitim modeli hem yurt içi hem de yurt dışında birçok üniversitede aktif olarak uygulanmaktadır. Bu yöntemin geliştirilmesinde hızlı teknolojik gelişmeler ve internete kolay erişim önemli bir rol oynamıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada, uzaktan eğitim süreçlerinin katılımcı merkezli bir yaklaşımla değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz döneminde uzaktan eğitim yöntemi ile Sunum Teknikleri dersini alan öğrenciler örneklem olarak belirlenmiştir. Çalışmaya 115 öğrenci katılmış toplam 201 fotoğraf elde edilmiştir ve öğrencilere demografik soruların yöneltildiği bir anket uygulanmıştır. Katılımcıların, fotoğrafları ve uzaktan eğitim sürecini yazılı olarak değerlendirmeleri istenmiş ve yorumların analizi neticesinde “Mekânsal sıkışmışlık, teknolojik sorunlar, Covid 19 ve sağlık, yalnızlık” gibi toplam 4 ana kategori belirlenmiştir. Simgesel olarak çalışmanın bütünü temsil etmesi amacıyla 12 adet fotoğraf seçilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın sonucunda erkek öğrencilerin (45,2%) teknolojik sorunlara odaklanmış görüntülere yer verirken, kız öğrencilerin (54,8%) mekânsal sıkışmışlık kavramını sembolize eden öğeleri paylaştığı gözlemlenmiştir. Katılımcıların virüs ile ilgili gelişmelere duyarlı oldukları belirlenmiştir (82%). Fotoğrafların ve fotoğraf yorumlarının büyük çoğunluğunda yalnızlık betimlemesi ön plana çıkmıştır (67%).

Sonuç: Öğrencilerin ortak yorumları değerlendirildiğinde uzaktan eğitim sisteminde kendilerini dezavantajlı hissettiklerini ve yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini (68,7%) söylemek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Uzaktan Eğitim, Fotoses, Pandemi, Koronavirüs

EXAMINATION OF DISTANCE EDUCATION PROCESSES *BY PHOTO VOICE METHOD*

Introduction: Face-to-face education has been recognized as the most commonly used education model all over the world. However, due to the Covid 19 pandemic, the distance education model adopted in all programs within the Dokuz Eylül University Health Services Vocational School since March 2020. The distance education model is actively applied in many universities both in Turkey and abroad. Rapid technological developments and easy access to the internet played an important role in the development of this method.

Materials and methods: In this study, it is aimed to evaluate distance education processes with a participant-centered approach. Students who took the "Presentation Techniques" course with distance education method in Dokuz Eylül University Health Services Vocational School 2020-2021 academic year fall semester were determined as the study group. 110 students participated in the study and a total of 201 photographs were obtained. A questionnaire in which demographic questions were asked was applied to the students participating in the study. Students were asked to evaluate their photographs and the distance education process in writing, and as a result of the analysis of the comments, a total of 4 main categories were determined which are spatial congestion, technological problems, Covid 19 and health, and loneliness. Twelve photographs were selected to represent the entire study symbolically.

Results: As a result of the study, it was observed that while male students (45,2%) included images focused on technological problems, female students (54,8%) shared elements that symbolize the concept of spatial entrapment. It has been determined that the participants are sensitive to the developments related to the virüs (82%). In most of the photographs and photograph comments, the depiction of loneliness has come to the fore (67%).

Conclusion: When the common comments of the students are evaluated, it is possible to conclude that they feel disadvantaged in the distance education system and would prefer (68,7%) face-to-face education model.

Keywords: Distance Education, Photovoice, Pandemic, Coronavirus.

4. Dış Hekimliği Eğitimi İçin Derste Teknoloji Kullanımına Yönelik Eğilim Ölçeği'nin Validasyonu

Şükrü Can Akmansoy¹, Zehra Özge Çandereli², Tuğba Emine Beyhan², Burcu Aksoy³, Hatice Kalender², Sertaç Sırma⁴, Okan Cem Kitapçı⁵, Nur Şişman-Kitapçı⁵, Meral Yay⁶, Ümit Karaçaylı⁷, John A.G. Buchanan⁸, Farida Fortune⁹, Gonca Mumcu⁴, Yasemin Kulak Özkan¹⁰

¹Research Assistant, Faculty of Dentistry, Marmara University.

²PhD Students, Institute of Health Sciences, Marmara University.

³MSc Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

⁴PhD IT Director, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁵Department of Health Management, Faculty of Health Sciences, Marmara University.

⁶Associate Professor Department of Statistics, Faculty of Science and Arts, Mimar Sinan Fine Art University.

⁷Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Faculty of Dentistry, Health Sciences University, Ankara, Turkey.

⁸Associate Professor, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, and Behçet's Centre of Excellence, Barts Health Trust, London, UK.

⁹Professor, Centre for Immuno-Biology and Regenerative Medicine, Behçet's Centre of Excellence, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, London, United Kingdom.

¹⁰Dean, Faculty of Dentistry, Marmara University.

Giriş: Bu çalışmanın amacı, Uzaktan Eğitimde (UE) Derste Teknoloji Kullanımına Yönelik Eğilim Ölçeği'nin geçerlilik ve güvenilirliğini yapmaktır.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışmaya 608 dış hekimliği öğrencisi (K/E: 405/203) dahil edilmiştir. COVID-19 salgınında Uzaktan Eğitim (UE) sırasında elektronik anket (E-anket) kullanılarak veriler toplanmıştır. E-anket, Derste Teknoloji Kullanımına Yönelik Eğilim Ölçeği'ni (DTKEÖ) ve UE'in mesleki gelişim üzerindeki etkilerine ilişkin soruları içermektedir. Maddeler 5'li Likert ölçeği ile derecelendirilmiştir (1: kesinlikle katılmıyorum-5: kesinlikle katılıyorum). Ölçeğin Yapı Geçerliliği için Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Ölçekteki on altı madde, *Teknoloji Kullanımı* (n:5; %23,36; Cronbach's-alpha değeri: 0,782) ile *Motivasyon ve Teknoloji* (n:11; %42,71; Cronbach's alpha değeri: 0,957) olmak üzere iki alt gruba dağılmıştır. Ölçeğin Kapsam Geçerliliği için, UE'nin çıktıları olan "*Profesyonel ortamı içselleştirme*" ve "*Eleştirel düşünme*" (arttırdı - ne arttırdı ne azalttı/azalttı) maddeleri kullanılmıştır.

Bulgular: DTKEÖ'de ortalama puanlar "*Teknoloji Kullanımı*" alt grubunda 3,845±0,639 ve "*Motivasyon ve Teknoloji*" alt grubunda 3,401±0,826 olarak belirlenmiştir.

UE'de "*Mesleki ortamı içselleştirme* (4,214±0,630 vs 3,991±0,766)" ve "*Eleştirel düşünme* (4,026±0,683 vs 3,667±0,891)" açısından mesleki gelişimlerinin olumlu yönde etkilendiğini düşünen dış hekimliği öğrencilerinde ölçeğin her iki alt boyutuna ait puanların daha yüksek olduğu gözlenmiştir (p<0.05). En düşük ölçek alt boyut puanlarının 1.sınıf öğrencilerine ait olduğu ve UE sürecinde mesleki gelişimlerinden memnun olmadıkları tespit edilmiştir (p<0.05).

Sonuç: Uzaktan Eğitim, dış hekimliği öğrencilerinin mesleki gelişimlerini desteklemektedir. Bu çalışma ile dış hekimliği eğitiminde teknoloji kullanımının önemi kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Ölçek, Geçerlilik, Dış Hekimliği Eğitimi

Validation of Tendency Scale for Technology Use in Class for Dental Education

Şükrü Can Akmansoy¹, Zehra Özge Çandereli², Tuğba Emine Beyhan², Burcu Aksoy³, Hatice Kalender², Sertaç Sırma⁴, Okan Cem Kitapçı⁵, Nur Şişman-Kitapçı⁵, Meral Yay⁶, Ümit Karaçaylı⁷, John A.G. Buchanan⁸, Farida Fortune⁹, Gonca Mumcu⁴, Yasemin Kulak Özkan¹⁰

¹Research Assistant, Faculty of Dentistry, Marmara University.

²PhD Students, Institute of Health Sciences, Marmara University.

³MSc Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

⁴PhD IT Director, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁵Department of Health Management, Faculty of Health Sciences, Marmara University.

⁶Associate Professor Department of Statistics, Faculty of Science and Arts, Mimar Sinan Fine Art University.

⁷Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Faculty of Dentistry, Health Sciences University, Ankara, Turkey.

⁸Associate Professor, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, and Behçet's Centre of Excellence, Barts Health Trust, London, UK.

⁹Professor, Centre for Immuno-Biology and Regenerative Medicine, Behçet's Centre of Excellence, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, London, United Kingdom.

¹⁰Dean, Faculty of Dentistry, Marmara University.

Introduction: The aim of this study was to validate the Tendency Scale for Technology Use in Class during Distance Learning (DL) in the COVID-19 outbreak.

Materials and Methods: In this cross-sectional study, 608 dental students (F/M: 405/203) were included. Data were collected by using electronic-questionnaire (E-questionnaire) during Distance Learning (DL) in the COVID-19 outbreak. The E-questionnaire included Tendency Scale for Technology Use in Class (TSTUC) and questions regarding the effects of DL on professional development. Items rated with 5-point Likert scale (from 1: strongly disagree to 5: strongly agree). Explanatory factor analysis was carried out for the Construct validity of the scale. Sixteen items were distributed into two subgroups regarding *Technology Use* (n:5; 23,36%; Cronbach's alpha value: 0,782) and *Motivation and Technology* (n:11; 42,71%; Cronbach-alpha value: 0,957). Items regarding "*Internalizing the professional environment*" and "*Critical thinking*" (increased vs neutral/decreased) as outcomes of DL were used for Content validity of the scale.

Results: In TSTUC, the mean scores were 3,845±0,639 in the "*Technology Use*" subgroup and 3,401±0,826 in "*Motivation and Technology*" subgroup. Elevated scores were observed in dental students whose professional improvements regarding "*Internalizing the professional environment* (4,214±0,630 vs 3,991±0,766)" and "*Critical thinking* (4,026±0,683 vs 3,667±0,891)" were affected by DL positively (p<0.05). As predicted, 1st-year students had the worst subgroup scores as including being dissatisfied about their professional development using DL (p<0.05).

Conclusion: Distance Learning is associated with professional improvement of dental students. This study validates the use of technological support in the way the curriculum is delivered in dental education.

Keywords: Technology, Scale, Validation, Dental Education

5. Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Fiziksel Bağımlılık Düzeyleri

Pınar Güvenç¹, Semiha Hülya Erten Can¹, Candan Efeoğlu²

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye

Yazışma adresi: Pınar Güvenç, Öğretim Görevlisi, pınar.guvenç@deu.edu.tr

Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi AD, Balçova, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ağız, Diş Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye

Amaç: Tüm dünyada genel sağlığı en çok etkileyen nedenlerin başında sigara kullanımı ve madde bağımlılığı gelmektedir. Bu çalışmanın amacı; diş hekimliği öğrencilerinin madde bağımlılık düzeylerini ve nedenlerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza Dokuz Eylül Üniversitesi Diş hekimliği fakültesi 1. sınıf (n=48) lisans öğrencileri dahil edilmiştir. Katılımcılara demografik özelliklerine ait sorular ve fiziksel bağımlılıklarıyla ilgili sorular yöneltilmiştir. İstatistiksel analiz, chi-square testi ile IBM SPSS Statistics 24 programı kullanılarak tamamlanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamasının 19,22 olduğu, % 46 sınıfın kadın (n=22) ve %54 ünün(n=26) erkek olduğu gözlemlendi. %56 sınıfın bir il merkezinde yaşadığı ve % 62 sınıfın çekirdek aile tipine sahip olduğu tespit edildi. % 68' i aile gelirini ortalama olarak belirtirken, % 54' ü sağlık durumunu iyi olarak tanımladı. Öğrencilerimizin % 21 i sigara kullanırken, % 77 si alkol aldığını belirtti. Annenin ve babanın eğitim durumu arttıkça sigara içme oranının düştüğü tespit edildi (p<0,05). Anne veya baba sigara kullanırsa katılımcılarda sigara içme düzeyinin arttığı tespit edildi (p<0,05).

Sonuç: Katılımcıların sigara ve alkol kullanımına başlama yaşının üniversite yıllarına rastladığı saptandı. Bu nedenle, Diş hekimliği fakültelerinde sigara, alkol kullanımı ve zararları ile ilgili daha geniş bilgilere yer verilmelidir. Öğrencilerin bilgi düzeylerinin artırılmasının yanı sıra bağımlılıklarla ilgili tutum ve davranışlarının daha iyi hale gelmesi sağlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: dişhekimliği öğrencisi, alkol, tütün ürünleri

Phsyical Addiction Levels of Dokuz Eylul University Faculty of Dentistry Students

Pınar Güvenç¹, Semiha Hülya Erten Can¹, Candan Efeoğlu²

¹ Dokuz Eylul University School of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Balçova, İzmir, Türkiye

² Dokuz Eylul University School of Dentistry, Department of Oral Surgery, Balçova, İzmir, Türkiye

Introduction: Tobacco use and substance addiction are the leading causes of general health all over the world. The aim of this study is to investigate the substance addiction levels and causes of dentistry students.

Materials and methods: Dokuz Eylul University Faculty of Dentistry 1st grade students (n=48) were included in our study. Participants were asked questions about their demographic characteristics and substance addiction. Statistical analysis was completed using the chi-square test and IBM SPSS Statistics 24 program.

Results: It was observed that the mean age of the participants was 19.22, 46% (n=22) were female and 54% (n=26) were male. It was determined that 56% of them live in a city center and 62% of them have nuclear family type. While 68% of the participants stated their family income as average, 54% defined their health status as good. 21% of our students stated that they smoke and 77% of them drink alcohol. It was determined that as the education level of the mother and the the father increased, the rate of smoking decreased ($p<0.05$). It was determined that if the mother or father smoked, the level of smoking increased in the participants ($p<0.05$).

Conclusion: It was determined that the age of onset of smoking and alcohol use of the participants coincided with the period when they were studying at university. For this reason, more extensive information about smoking, alcohol use and its harms should be included in dentistry faculties. In addition to increasing the knowledge level of students, their attitudes and behaviors related to addictions should be improved.

Keywords: dentistry student, alcohol, tobacco products

6. “Rubber dam”in Hastalar Tarafından Kabul Edilebilirliği ve Preklinik Eğitimiyle İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yanık,¹ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mert Nalbantoğlu²

*¹Antalya Bilim Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Endodonti Anabilim Dalı,
deniz.yanik@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5676-0293*

*²Antalya Bilim Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı
mert.nalbantoğlu@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0505-867X*

Giriş: Bu çalışmanın amacı, endodonti eğitimini yönlendirecek olan, rubber dam (RD) kullanımına karşı hastaların düşüncelerinin, tecrübelerinin kaydedilmesi, klinik faktörlerin hasta düşünceleri üzerine etkisinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada, RD kullanımı hakkındaki düşünceleri değerlendiren 12 soruluk bir anket tasarlandı. Diş hekimliği kliniğine başvuran ve endodontik tedavi uygulanan 153 (83 kadın, 70 erkek, ortalama yaş 36.8) hastaya uygulandı. Yaş, cinsiyet, sistemik hastalık kaydedildi. Tedavi süresi, RD uygulanan diş, ağız açıklığı ve eklem problemleri kaydedildi. Toplamda 153 hasta RD kullanım amacının açıklanmasına göre iki gruba ayrıldı; grup A (n=76): rubber dam ile ilgili işlem öncesi herhangi bir bilgi verilmeyen hasta grubu, grup B (n=77): rubber dam kullanım amacının açıklandığı hasta grubu. Toplamda 153 hastaya anket uygulandıktan sonra sonuçlar veri tabanına işlendi. İstatistiksel analiz için ki-kare testi uygulandı.

Bulgular: Hastaların 139'unun (%90.84) ilk RD deneyimiydi. Hastaların hiçbiri (%0) nefes almada zorluk yaşadığını bildirmedi. Grup A'da hastaların %80.26 (n=61)'i bir sonraki kanal tedavi işleminde RD uygulanmasına karşı negatif bir tutum göstermedi. Grup B'de ise bu oran %96.10 (n=74). Grup A ve grup B arasında negatif tutum açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu (p=0.0008). Grup A'da RD kullanım gerekliliği konusundaki tutum, grup B'ye göre daha azdı (p=0.0007). Kanal tedavisi süresi ve ağız açıklığının miktarı RD kullanımına karşı tutumu etkilemedi (p=0.06). Anterior ve posterior bölgeye RD uygulanması tutumu etkilemedi (p=0.03).

Sonuç: Hastaların RD uygulamasına karşı negatif bir tutum göstermediği görülmüştür. RD'nin amacının anlatılması, hastaların gerekliliği konusundaki algılarını arttırdığı gibi negatif tutumlarını azalttı. Hastalara RD uygulaması öncesi kısa bilgilendirme yapılması hastaların tutumlarının geliştirilmesi açısından önemlidir ve önerilir.

Anahtar kelimeler: Anket, Endodonti, Preklinik, İzolasyon, Rubber dam

Patients' attitudes to the usage of rubber dam during endodontic treatment

Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yanık,¹ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mert Nalbantoğlu²

*¹Antalya Bilim University, School of Dentistry, Department of Endodontics,
deniz.yanik@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5676-0293*

*²Antalya Bilim University, School of Dentistry, Department of Periodontology,
mert.nalbantoglu@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0505-867X*

Introduction: To record the thoughts and experiences of patients against the usage of rubber dam (RD) used during root canal treatment and to examine the effects of clinical factors on patient thoughts.

Material and Methods: A questionnaire that consisted of 12 questions was designed. It was performed on 153 (83 female, 70 male, mean age 36.8) patients who were referred to the clinic and applied endodontic treatment. A total of 153 patients were divided into two groups; group A(n=76): patients who were not informed about the RD before the procedure; group B(n=77): patients who were informed. The results were recorded in the database. Chi-square test were used for statistical analysis.

Results: It was the first RD experience in 139 (90.84%) of the patients. None of the patients (0%) reported that they had difficulty in breathing. In Group A, 80.26%(n=61) of the patients did not show a negative attitude towards the usage of RD. In Group B, this rate was 96.10%(n=74). There was a difference between group A and group B in terms of negative attitudes(p=0.0008). The attitude towards the necessity of a RD in group A was less than in group B(p=0.0007). The duration of treatment and location did not affect the attitude (p=0.06, p=0.03).

Conclusion: The patients did not show a negative attitude toward the RD. Explaining the purpose improved the perceptions of the patients towards the usage of the RD. It is recommended to give brief information to the patients about the rubber dam to improve their attitudes.

Keywords: Endodontics, Isolation, Preclinic, Questionnaire, Rubber dam

7. Diş Hekimliği Öğrencilerinin Dental Anksiyete Seviyelerinin Belirlenmesi

Özgür KANIK¹, Hülya ERTEN¹, Candan EFEOĞLU²

1 Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

2 Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ağız Diş Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı diş hekimliği eğitimine yeni başlayan öğrencilerin dental anksiyete seviyelerini ve anksiyete ile ilişkili faktörleri değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntemler: Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinden (61) 52'sine, kişisel ağız bakımı düzeylerini ve dental girişimlere karşı olan anksiyete seviyelerini ölçmek için anketler uygulandı. İlk ankette cinsiyet, yaş, sigara kullanımı, aile eğitim durumu ve diş fırçalama alışkanlıkları gibi sorular bulunmaktadır. Öğrencilerin dental anksiyete seviyelerin demografik faktörlere göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri ile karşılaştırıldı. Diğer ankette ise, Modifiye Dental Anksiyete Skalası (MDAS) kullanıldı. MDAS skorları ≥ 19 olan öğrencilerde yüksek anksiyete seviyesi olduğu kabul edilmektedir. Verilerin çözümlemesinde SPSS paket programından yararlanıldı.

Bulgular: Bu çalışma, 18-22 yaş aralığında 25'i (%48) kadın ve 27'si (%52) erkek olmak üzere toplam 52 öğrenci ile yapıldı. Öğrencilerin %65'nin tütün ürünü kullanmadığı ve %96'sının diş macunu ve diş fırçasına ek olarak diğer ağız bakım ürünlerini de kullandığı belirlendi. Öğrencilerin MDAS skorları 5-19 arasında değişmektedir. Öğrencilerin %5,8'inde orta (13-18) düzeyde dental anksiyete görülürken, %7,7'sinde yüksek dental anksiyete görüldü.

Sonuç: Dental anksiyete seviyesi orta ve yüksek olan öğrencilerin aile eğitim seviyelerinin yüksek olduğu belirlendi. Diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında, diş hekimliği eğitiminin ilerleyen yıllarında dental anksiyete düzeylerinin azalabileceğini ön görmekteyiz

Anahtar Kelimeler: Diş hekimliği öğrencileri, Demografik faktörler, Modifiye Dental Anksiyete Skalası

Determination of Dental Anxiety Levels of Dental Students

Özgür KANIK¹, Hülya ERTEN¹, Candan EFEOĞLU²

1 Dokuz Eylül University, Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Izmir, Turkey

2 Dokuz Eylül University, Faculty of Dentistry, Department of Oral And Maxillofacial Surgery, Izmir, Turkey

Aim: The aim of this study is to evaluate the dental anxiety levels of first-year dental students and the factors related to anxiety.

Materials and Methods: Surveys were applied to 52 (61) of the first-year students of the Faculty of Dentistry of Dokuz Eylül University to measure their personal level of oral care and their anxiety levels against dental interventions. In the first survey, there are questions such as gender, age, smoking, parental education status and brushing habits. The Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used to compare whether the students' dental anxiety levels differed according to demographic factors. In the other survey, Modified Dental Anxiety Scale (MDAS) was used. It is accepted that there is a high level of anxiety in students with MDAS scores ≥ 19 . In the analysis of the data, the SPSS package program was used.

Results: This study was conducted with a total of 52 students aged 18-22, of whom 25 (48%) were female and 27 (52%) were male. It was determined that 65% of the students do not smoking and 96% of the students use other oral care products in addition to toothpaste and toothbrush. The MDAS scores of the students ranged from 5 to 19. 5.8% of the students had moderate (13-18) dental anxiety, while 7.7% had high dental anxiety.

Conclusion: It was determined that the parental education levels of the students with moderate and high dental anxiety levels were high. Compared to other studies, we predict that dental anxiety levels may decrease in the later years of dental education.

Keywords: Dental students, Demographic factors, Modified Dental Anxiety Scale.

8. Preklinik Öğrencilerinin Sınıf IV Restorasyonlardaki Başarısında Geleneksel ve Kademeli Eğitim Yöntemlerinin Etkisi

Dr. Öğr. Üyesi Nasibe Aycan YILMAZ¹, Prof. Dr. Hülya ERTEN²

¹ *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi AD, Aydın, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-5939-8170>*

Adres: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi AD, Hasan Efendi Mah. No:1, 09100, Efeler, Aydın, Türkiye

² *Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi AD, İzmir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-7823-7145>*

Giriş: Preklinik eğitim dönemi, el becerilerini geliştirmeye yönelik olarak diş hekimliği eğitim sisteminde önemli bir yere sahiptir. Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulundan (Tarih:12.01.2022-No:2022/02-05) onay alınarak yürütülen bu çalışma; restoratif diş tedavisi preklinik eğitiminde tüm eğitimin bir seferde verildiği geleneksel yöntemin ve eğitimin adım adım verildiği kademeli eğitim yöntemin sonuçlarını değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Adnan Menderes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi üçüncü sınıftaki 120 preklinik öğrencisi dahil edilmiştir. Tabakalı randomizasyon yoluyla, geleneksel eğitim (kontrol) ve kademeli eğitim (deney) şeklinde iki grup (her grupta 28 kadın, 32 erkek, n=60) oluşturulmuştur. Öğrenciler; kırık simülasyonu oluşturulmuş standart üst santral fantom dişlere, ilgili eğitim protokolü dahilinde silikon indeks yöntemiyle sınıf IV kompozit direkt restorasyon uygulamışlardır. Öğrenciler tarafından iki farklı eğitim protokolü doğrultusunda uygulanan kompozit restorasyonların başarısı; palatal ve labial morfoloji, kenar uyumu, restoratif materyalde boşluk oluşumu, renk geçişi, bitim/cila açısından çift kör olarak değerlendirilmiş ve değerlendirme kriterleri doğrultusunda skorlanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Kademeli eğitim grubundaki öğrenciler, geleneksel eğitim grubundaki öğrencilere kıyasla palatal ve labial morfoloji, kenar uyumu ve bitim/cila kriterleri açısından daha başarılı restorasyonlar oluşturmuşlardır ($p<0,05$). Restoratif materyalde boşluk oluşumu ve renk geçişi kriterleri açısından iki eğitim yöntemi arasında anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Genel olarak, öğrenciler kademeli eğitim yönteminde geleneksel eğitim yöntemine kıyasla daha başarılı performans göstermiştir. Kademeli eğitim yönteminin, geleneksel yöntemle kıyasla umut vaat edici bir eğitim yöntemi olabileceği düşüncesine varılmıştır.

The Effect of Traditional or Step-by-step Teaching Methods on the Success of Preclinical Students for Class IV Restorations

Asst. Prof. Dr. Nasibe Aycan YILMAZ¹, Prof. Dr. Hülya ERTEN²

¹ Aydın Adnan Menderes University Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Aydın, Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-5939-8170>

Adress: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi AD, Hasan Efendi Mah. No:1, 09100, Efeler, Aydın, Türkiye

² Dokuz Eylül University Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Izmir, Turkey, <https://orcid.org/0000-0001-7823-7145>

Introduction: The preclinical term has an important place in dental education for developing manual skills. This study was carried out upon the approval of the Dokuz Eylül University Research Ethics Committee (Date:12.01.2022-No:2022/02-05). It was aimed to evaluate the outcomes of the traditional teaching method, performed all-at-once and the step-by-step teaching method performed step-by-step in dental preclinical education.

Materials and Methods: A hundred and twenty 3rd year preclinical dental students in Adnan Menderes University Faculty of Dentistry were included in the study. The students were allocated to the traditional teaching (control) or step-by-step teaching (experimental) group using stratified randomization (28 female, 32 male, n= 60 for both groups). After the relevant teaching session, all students performed class IV composite direct restorations on the fractured upper central artificial teeth using the silicon index method. The quality of the composite restorations was evaluated double-blindly and scored according to the evaluation criteria, palatal and labial morphology, marginal adaptation, void formation, color transition, and finishing/polishing. The data were statistically analyzed with Mann Whitney U test at a significance level of $\alpha < 0.05$.

Results: The students in the step-by-step teaching group produced more successful restorations in terms of palatal and labial morphology, marginal adaptation, and finishing/polishing criteria compared to other students in the traditional group ($p < 0.05$). There was no significant difference between both teaching methods in terms of void formation and color transition criteria ($p > 0.05$).

Conclusion: The step-by-step teaching method resulted in better performance than the traditional procedure and seems to be a promising teaching method.

9. DIŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN VERİLEN AĞIZ - DIŞ SAĞLIĞI AKRAN EĞİTİMİNİN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi R.Gözde Kırzioğlu ERCAN, Dr.Öğr. Üyesi Beyza Ballı AKGÖL*, Dr.Öğr. Üyesi Deniz YANIK**, Dr.Öğr. Üyesi A.Mert NALBANTOĞLU***, 2021-2022 1. Sınıf öğrencileri, Prof. Dr. Şule BULUT***, Prof. Dr. A.Nil ALTAY**

**ABÜ Diş Hekimliği Fakóltesi Pedodonti Anabilim Dalı*

*** ABÜ Diş Hekimliği Fakóltesi Endodonti Anabilim Dalı*

**** ABÜ Diş Hekimliği Fakóltesi Periodontoloji Anabilim Dalı*

Giriş: Diş hekimliği eğitiminin temellerinden biri olan koruyucu diş hekimliğinde en önemli unsur hasta ve yakınlarına verilecek olan ağız-diş sağlığı eğitimidir (ADSE). Bu alıőmada, Diş Hekimliği Fakóltesi (DHF) 1. Sınıf öğrencileri tarafından 3 farklı eğitim modeli ile Antalya Bilim Üniversitesi (ABÜ) öğrencilerine verilen ağız-diş sağlığı akran eğitiminin etkinliğinin ölçölmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: ABÜ Döşemealtı yerleőkesinde çalışmaya katılmayı kabul eden 17-25 yaş arası toplam 1077 gönüllü öğrenciye eğitimler öncesinde ağız-diş sağlığı bilgi düzeyini ölçen bir anket uygulanmıştır. Akran eğitici olarak görev alacak olan DHF öğrencileri, eğitim metotlarına göre (Broőür, Model, Video) rastgele 3 gruba ayrılmış ve verilen eğitimden 7-10 gün sonra aynı sorulardan oluşan ikinci anket uygulanmıştır. Veriler IBM SPSS Statistics 22 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışma toplam 1077 öğrencinin katılımı ile yapılmıştır. Öğrencilerin 380'ine (%35.3) Broőür, 336'sına (%31.2) Video ve 361'ine (%33.5) Model metoduyla ADSE verilmiştir. Yöntemler arasında eğitim öncesi sorulara doğru cevap verme puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$). Yöntemler arasında eğitim sonrası sorulara doğru cevap verme puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmaktadır ($p:0.033$; $p<0.05$). Model grubunun eğitim sonrası doğru cevap verme puan ortalaması, Broőür grubundan anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p:0.029$; $p<0.05$). Diğer yöntemler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmamızda Model metoduyla yüz yüze verilen akran eğitiminin en etkili yöntem olduğu tespit edilmiştir. Akran eğitiminin etkinliğini değerlendirmek için yapılacak daha ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF ORAL AND DENTAL HEALTH PEER EDUCATION GIVEN BY DENTISTRY STUDENTS

Dr. Öğr. Üyesi R.Gözde Kırzioğlu ERCAN, Dr.Öğr. Üyesi Beyza Ballı AKGÖL*, Dr.Öğr. Üyesi Deniz YANIK**, Dr.Öğr. Üyesi A.Mert NALBANTOĞLU***, 2021-2022 1. Sınıf öğrencileri, Prof. Dr. Şule BULUT***, Prof. Dr. A.Nil ALTAY**

Introduction: Preventive dentistry is one of the important part of dentistry education, where oral-dental health education (ODHE) is to be given to patients and their relatives. In this study, it was aimed to measure the effectiveness of the oral-dental health peer education given to the students of Antalya Bilim University (ABU) with 3 different education models by the 1st year students of the Faculty of Dentistry (DF).

Materials and Methods: A questionnaire measuring the level of oral-dental health knowledge was applied to 1077 volunteer students aged 17-25, who agreed to participate in the study, at the ABU Döşemealtı Campus, before the training. DF students, who will serve as peer educators, were randomly divided into 3 groups according to the education methods (Brochure, Model, Video) and a second questionnaire consisting of the same questions was applied 7-10 days after the education given. The data were analyzed using the IBM SPSS Statistics 22 program.

Results: The study was conducted with the participation of 1077 students. ODHE was given to 380 (35.3%) of the students as brochures, 336 (31.2%) were given Video and 361 (33.5%) were given by Model method. There was no statistically significant difference between the methods in terms of the scores of giving correct answers to the pre-training questions ($p>0.05$). There was a statistically significant difference between the methods in terms of the scores of answering the questions correctly after the training ($p:0.033$; $p<0.05$). The correct answer mean score of the model group after the training was found to be significantly higher than the Brochure group ($p:0.029$; $p<0.05$). There was no significant difference between other methods ($p>0.05$).

Conclusion: The correct answer mean score of the model group after the training was found to be significantly higher than the Brochure group.

10. Oral cerrahide model destekli eğitimin öğrenci algısı ve bilgisi üzerine etkisinin değerlendirilmesi

Sara SAMUR ERGÜVEN¹, Zeynep Sena ŞAHİN²

¹ Doktor Öğretim Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Dış Hekimliği Fakültesi, Ağız Dış ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, Emrah Mahallesi, Etlik, Keçiören, 06018, Ankara, Türkiye. ORCID ID: 0000-0002-6118-8081

² Stajyer Dış Hekimi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Dış Hekimliği Fakültesi, Emrah Mahallesi, Etlik, Keçiören, 06018, Ankara, Türkiye. ORCID ID: 0000-0002-0370-587X

Çalışma için gerekli olan etik kurul izni Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Bilimsel Araştırmalar Etik Kurul'undan temin edilmiştir. (21.04.2022/2022-136)

Yazışma adresi:

Dr. Öğr. Üyesi Sara SAMUR ERGÜVEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Gülhane Dış Hekimliği Fakültesi

Ağız Dış ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı

Emrah Mahallesi, Etlik, Keçiören, 06018, Ankara, Türkiye.

E-posta: sara_samur@hotmail.com, sara.samur@sbu.edu.tr

Giriş: Teknolojideki gelişmeler; simülasyon teknolojilerinin, sanal gerçeklik uygulamalarının ve üç boyutlu (3B) modellerin eğitsel amaçlarla kullanılmasını sağlamıştır. Bununla birlikte amfi eğitim modeli oral cerrahi eğitiminde teorik bilgi aktarımı için hala geleneksel ve en yaygın eğitim modelidir. Bu çalışmada 3B model yardımcı öğrenmenin, geleneksel amfi eğitimi ile bilgi aktarımı ve öğrenci algısına yönelik olarak karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma son sınıf dış hekimliği öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiş olup, eğitim öncesi tüm öğrencilere dentigeröz kistlere yönelik bilgi düzeylerini değerlendiren test uygulanmıştır. Öğrenciler rastlantısal olarak iki gruba ayrılmış olup: Grup A'ya (n=19); 30 dakika süreli dentigeröz kistlere ilişkin PowerPoint destekli amfi dersi verilmiştir. Grup B'ye (n=20); ise aynı ders sonrası 15 dakika süre ile dentigeröz kist içeren 3B modelleri inceleme fırsatı verilmiştir. Eğitim sonrası her iki gruba bilgi düzeyini ölçmeyi amaçlayan çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorular içeren test uygulanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin ortalama yaşı 22.95 olarak belirlenmiştir. Gruplar arasında eğitim öncesi skorları benzer olarak tespit edilmiştir (p=0.224). Her iki grupta eğitim sonrası skorların ortanca değerleri eğitim öncesi skorların ortanca değerlerinden anlamlı olarak yüksek saptanmıştır (p<0.05). Eğitim sonrası skorlar Grup B'de daha yüksek belirlenmekle birlikte, istatistiksel olarak anlamlı değildir (p=0.057). Grup B'deki tüm katılımcılar 3B model yardımcı eğitimin müfredatta yer alması gerektiğini ve eğitim standartlarını geliştirdiğini ifade etmiştir. Model destekli eğitime yönelik memnuniyet oranı %98 olarak saptanmıştır.

Sonuç: 3B model destekli eğitim öğrenci algısına yönelik olarak memnuniyet verici olarak saptanmıştır ve geleneksel eğitime yardımcı olacak şekilde uygulanması düşünülebilir. Öğrenci algısının ve bilgi kazanımlarının değişik eğitim modellerine yönelik olarak karşılaştırıldığı ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: dentigeröz kist, dış hekimliği eğitimi, oral cerrahi, 3B model

Evaluation of the effect of model assisted education on students' perception and knowledge in oral surgery

Sara SAMUR ERGUVEN¹, Zeynep Sena SAHIN²

¹ DDS, PhD., Assistant Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Gulhane Faculty of Dentistry, University of Health Sciences, Emrah Mahallesi, Etlik, Keciören, 06018, Ankara, Turkiye. ORCID ID: 0000-0002-6118-8081

² Dental student, Gulhane Faculty of Dentistry, University of Health Sciences, Emrah Mahallesi, Etlik, Keciören, 06018, Ankara, Turkiye. ORCID ID: 0000-0002-0370-587X

This study is approved by the University of Health Sciences /Gulhane Scientific Research Ethics Committee. (21.04.2022/2022-136)

Correspondence: Assistant Professor Sara SAMUR ERGUVEN, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Gulhane Faculty of Dentistry, University of Health Sciences, Emrah Mahallesi, Etlik, Keciören, 06018, Ankara, Turkey.

Email: sara_samur@hotmail.com, sara.samur@sbu.edu.tr

Introduction: Developments in technology have enabled the utilization of simulation technologies, virtual reality applications, and three-dimensional (3D) printed models for educational purposes. However, lecture hall learning is still the traditional and most common method for transferring theoretical knowledge in oral surgery education. This study aimed to evaluate the efficacy of 3D-printed model-assisted learning compared to the traditional lecture format in the acquisition of knowledge and perceptions by students.

Material and methods: This study was conducted on final-year dental students and before training, all students completed a pre-educational test that evaluate their knowledge about dentigerous cysts. Students were randomly divided into two groups: Group A (n=19); received 30-min PowerPoint-assisted lecture regarding dentigerous cysts, that was delivered in the classroom format. Group B (n=20); received the same lecture followed by 15 min presentation of 3D models that depict dentigerous cysts. After training, identical tests with multiple choice and short answer questions that aim to evaluate their acquisition of knowledge were applied.

Results: The mean age of the students was 22.95. Pre-educational test scores were similar between groups (p=0.224). In both groups, median post-education scores were significantly higher than median pre-educational test scores (p<0.05). Post-education scores were found higher in Group B, however it was not statistically significant (p=0.057). All of the participants in Group B stated that 3D model-assisted training education modality should be an essential part of the curriculum and agreed that it improves educational standards. The mean satisfaction level was 98%.

Conclusions: 3D model-assisted education was satisfactory to students' perceptions therefore it could be considered complementary to traditional education. Further studies are warranted to investigate students' perceptions and acquisition of knowledge for different educational modalities.

Keywords: Dental education, dentigerous cyst, oral surgery, 3D-printed model

11. Dişhekimliği Lisansüstü Öğrencilerinin İlaçlara Bağlı Çene kemiği Osteonekrozuna Yönelik Bilgi Düzeylerinin Araştırılması

*Elif Aslan**, *Elif Şener**, *Erinç Önem**, *Ali Mert***, *Hülya Çankaya**

**Ege Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi AD, Bornova, İzmir, Türkiye*

***Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik AD, Bornova, İzmir, Türkiye*

Arş. Gör. Dt. Elif Aslan (ORCID ID: 0000-0001-7609-999X)

Doç. Dr. Elif Şener (ORCID ID: 0000-0003-1402-9392)

Doç. Dr. Erinç Önem (ORCID ID: 0000-0002-7722-9386)

Prof. Dr. Ali Mert (ORCID ID: 0000-0002-6806-935X)

Prof. Dr. Hülya Çankaya (ORCID ID: 0000-0001-8370-3200)

Giriş: İlaçlara bağlı çene kemiği osteonekrozu (MRONJ), diş hekimliği lisans eğitimi müfredatı kapsamında, genellikle bisfosfonat grubu ilaçların bir yan etkisi olarak yer almaktadır. Ancak güncel literatürde, bazı anti-rezortif ve anti-anjiyojenik ilaçların da MRONJ'a yol açtığı bildirilmektedir. Bu araştırmanın amacı, diş hekimliğinin farklı disiplinlerinde eğitim almakta olan lisansüstü öğrencilerinin MRONJ'a yönelik farkındalık ve bilgi düzeylerinin araştırılmasıdır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmaya, ülkemizdeki farklı diş hekimliği fakültelerinin farklı disiplinlerinde eğitim almakta olan 200 lisansüstü öğrencisi dahil edildi. Katılımcıların demografik bilgilerini, MRONJ'a dair genel bilgilerini ve klinik yaklaşımlarını sorgulayan toplam 3 bölüm ve 28 sorudan oluşan anket formu elektronik formatta hazırlanarak lisansüstü öğrencilerine çevrimiçi olarak ulaştırıldı. Elde edilen veriler, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler ve Ki-Kare testi kullanılarak değerlendirildi ($p<0.05$).

Bulgular: Lisansüstü öğrenci sayısının her uzmanlık dalı için homojen dağılım gösterdiği çalışmamızda, kadın katılımcı sayısının erkeklerden fazla olduğu saptandı ($p<0.05$). Genel bilgiler bölümünde, en yüksek doğru cevap oranlarının Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi ve Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi öğrencilerine ait olduğu gözlenmekle birlikte, farklı uzmanlık dallarında eğitim almakta olan lisansüstü öğrencilerinin doğru yanıt oranları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,05$). Lisansüstü öğrencilerinin, anti-rezortif ilaçlara yönelik genel bilgileri sorgulayan sorulara verdikleri doğru cevap oranının, anti-anjiyojenik ilaçlar ile ilgili sorulara kıyasla daha yüksek olduğu belirlendi. Katılımcıların %92'si, MRONJ hakkındaki bilgilerine lisans derslerinden ulaştığını ifade etti.

Sonuç: Bu anket çalışmasının bulguları, diş hekimlerinin MRONJ'a yönelik farkındalıklarının ve bilgi düzeylerinin artırılması amacıyla lisans çekirdek eğitim programının literatüre paralel olarak güncellenmesinin ve uzmanlık/doktora eğitimi döneminde MRONJ'a dair lisansüstü derslere ve seminerlere daha çok yer verilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Postgraduate Dental Students' Knowledge Levels Towards Medication-Related Osteonecrosis of Jaws

*Elif Aslan**, *Elif Şener**, *Erinç Önem**, *Ali Mert***, *Hülya Çankaya**

** Ege University, School of Dentistry, Department of Oral and Maxillofacial Radiology, Izmir, Turkey*

*** Ege University, School of Science, Department of Statistics, Izmir, Turkey*

Introduction: Medication-related osteonecrosis of jaws (MRONJ), is often described as a side effect of bisphosphonate medication within the dental school curriculum. However, in the current literature, it is emphasized that some anti-resorptive and anti-angiogenic drugs may also cause MRONJ. This study aimed to investigate the awareness and knowledge of post-graduate dental students (PGS) from different specialty/doctoral programs towards MRONJ.

Material and Methods. This research was conducted among 200 PGSs. An electronic questionnaire containing 28 questions in 3 different sections focusing on demographic characteristics, general information, and clinical attitude, was prepared. The PGSs were invited to participate in the online survey. The data obtained were evaluated statistically using descriptive statistics and Chi-Square test ($p < 0.05$).

Results: The number of PGSs showed a homogeneous distribution for each specialty, whereas the number of female participants was higher than that of men ($p < 0.05$). In the general information section, the highest correct answer rates belonged to students from Oral and Maxillofacial Surgery and Oral and Maxillofacial Radiology departments. However, there was no statistically significant difference between different dental specialties regarding correct answers rates ($p > 0.05$). PGSs had higher rates of correct answers to general information questions about anti-resorptive drugs than for anti-angiogenic drugs. 92% of the participants stated that they obtained their knowledge about MRONJ from their undergraduate education.

Conclusion: The findings of this study reveal the necessity of updating the dental school curriculum in line with the current literature on MRONJ, as well as including more postgraduate courses and on MRONJ during the specialty/doctoral education period.

12. COVID-19 Pandemisinde Uzaktan Eğitimin Odak Grup Görüşmeleri İle Nitel Olarak Değerlendirilmesi

Hatice Kalender¹, Nur Şişman-Kitapçı², Tuğba Emine Beyhan¹, Burcu Aksoy³, Zehra Özge Çandereli¹, Şükrü Can Akmansoy⁴, Sertaç Sırma⁵, Okan Cem Kitapçı², Ümit Karaçaylı⁶, Meral Yay⁷, John A.G. Buchanan⁸, Farida Fortune⁹, Yasemin Kulak Özkan¹⁰, Gonca Mumcu²

¹PhD Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

²Department of Health Management, Faculty of Health Sciences, Marmara University.

³MSc Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

⁴Research Assistant, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁵PhD IT Director, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁶Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Faculty of Dentistry, Health Sciences University, Ankara, Turkey.

⁷Associate Professor Department of Statistics, Faculty of Science and Arts, Mimar Sinan Fine Art University.

⁸Associate Professor, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, and Behçet's Centre of Excellence, Barts Health Trust, London, UK.

⁹Professor, Centre for Immuno-Biology and Regenerative Medicine, Behçet's Centre of Excellence, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, London, United Kingdom.

¹⁰Dean, Faculty of Dentistry, Marmara University.

Giriş: Bu çalışmanın amacı, COVID-19 pandemisinde dış hekimliği öğrencileriyle odak grup görüşmeleri aracılığıyla Uzaktan Eğitimin (UE) performansını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışmada, her sınıftan rastgele seçilen 10 öğrencinin katılımı ile toplam 50 öğrenci ile 5 adet online odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. UE'de bilişsel yük, UE'in avantajları ve dezavantajları hakkında sorular sorulmuştur.

Bulgular: Yüksek düzeyde bilişsel yükün başlıca nedenleri, öğrenme motivasyonu ve mesleki özgüvenin azalması, kaygı düzeyinin artması, ders içeriğini anlamada güçlükler ve teorik bilgiyi klinik uygulama ile ilişkilendirme becerisinin eksikliğidir. UE'in dezavantajları, öğrenci, öğretim üyesi ve ders içeriği etkileşiminin yetersizliği olarak belirtilmiştir. Öğrencilere not verilmesindeki sorunların yanı sıra, internet bağlantısı ve eğitim platformuna erişim sorunları da bildirilmiştir. Ders içeriğine tekrar erişim imkanı, rahat öğrenme ortamı ve derse herhangi bir yerden erişim esnekliğinin olması başlıca avantajlardır.

Sonuç: Dış hekimliği eğitiminde teknolojinin kullanımında öğrencilerin bakış açısı önemlidir. UE'in bilişsel yük ve diğer dezavantajlarını içeren sınırlılıklarının yanı sıra avantajları dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Lisans Dış Hekimliği Eğitimi, Uzaktan Eğitim, Odak Grup Görüşmeleri, COVID 19 Pandemisi.

Qualitative Assessment of Distance Learning in Focus-Group Discussions During the COVID-19 Era

Hatice Kalender¹, Nur Şişman-Kitapçı², Tuğba Emine Beyhan¹, Burcu Aksoy³, Zehra Özge Çandereli¹, Şükrü Can Akmansoy⁴, Sertaç Sırma⁵, Okan Cem Kitapçı², Ümit Karaçaylı⁶, Meral Yay⁷, John A.G. Buchanan⁸, Farida Fortune⁹, Yasemin Kulak Özkan¹⁰, Gonca Mumcu²

¹PhD Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

²Department of Health Management, Faculty of Health Sciences, Marmara University.

³MSc Student, Institute of Health Sciences, Marmara University.

⁴Research Assistant, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁵PhD IT Director, Faculty of Dentistry, Marmara University.

⁶Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, Faculty of Dentistry, Health Sciences University, Ankara, Turkey.

⁷Associate Professor Department of Statistics, Faculty of Science and Arts, Mimar Sinan Fine Art University.

⁸Associate Professor, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, and Behçet's Centre of Excellence, Barts Health Trust, London, UK.

⁹Professor, Centre for Immuno-Biology and Regenerative Medicine, Behçet's Centre of Excellence, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, London, United Kingdom.

¹⁰Dean, Faculty of Dentistry, Marmara University.

Introduction: The aim of this study was to assess the performance of Distance Learning (DL) via focus-group discussions with dental students in the COVID-19 pandemic.

Materials and Methods: In this cross-sectional study, qualitative data were collected by focus-groups discussions. Ten students in each grade were randomly selected. Five online meetings were performed with fifty students. Questions were asked about cognitive load, advantages, and disadvantage of DL.

Results: Decrease in the learning motivation and professional confidence, increase in anxiety level, and difficulties in understanding the course content, and inability to relate theoretical knowledge with practice were main reasons for the high cognitive load. Disadvantages of DL were associated with insufficient interactions between the student, lecturer, and course content. In addition to problems in grading students, internet connections and access to education platform were noted. The main advantages were re-accessing the course content, comfortable learning environment and the flexibility to access the course at any location.

Conclusion: When implementing technology based dental education the students' perspective is important. Both the advantages and limitations of DL including the cognitive load and other disadvantages should be taken into consideration.

Keywords: Undergraduate Dental Education, Distance Learning, Focus Group Discussions, COVID 19 Pandemic.

13. LİSANS ÖĞRENCİLERİMİZİN DEMOGRAFİK VE SOSYAL YÖNDEN İNCELENMESİ

Mücadeba BERİLGİN¹, Semiha Hülya ERTEN CAN², Candan EFEOĞLU³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dental Biyomalzemeler Anabilim Dalı, İZMİR

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İZMİR

³Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, İZMİR

Giriş: Mentorlüğün görev/kariyer, psikososyal ve rol model ilişkili üç işlevi olduğu söylenebilir. Mentörlük programlarıyla, kampüs yaşamına uyum sağlama ve stres azaltmaya yardım kadar ekip çalışması becerilerinde, okul çalışmalarına karşı sorumlulukta ve sorunları çözme yeteneğinde artış görüldüğü de gösterilmiştir.

Gereç ve Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde lisans eğitimine başlayan 57 öğrenci çalışmaya dahil edilmiş, sosyal ve demografik özelliklerini öğrenmeye yönelik cinsiyet, memleket, öğrenci seçme ve yerleştirme sınavına (ÖSYS) giriş sayısı, mezun olunan lise, ebeveynlerin eğitim durumu, ebeveynlerin işi, kalınan yer, tercihinin etkili olan faktörler, tercih ve ÖSYS sıralamalarını içeren bir anket çalışması yapılmıştır.

Bulgular: Cinsiyet dağılımı eşit olup, kayıtlanan öğrenciler arasında en fazla tercih sırasıyla İzmir, Diyarbakır ve Mersin'den gelmiştir. %74'ü İzmir dışından gelen öğrenciler, ailelerinden ayrı yaşamaktadır. %96'sı Anadolu/Fen lisesi mezunu olan öğrencilerin %44'ü ÖSYS'ye ikinci girişlerinde başarı sağlamışlardır. Eğitim durumu açısından anneler lise mezunu, babalar ise fakülte mezunu olarak ağırlıktadır. Annelerin büyük bir kısmı çalışmazken babalar aktif olarak çalışmaktadır ve öğrencilerin %95'i burs desteğine ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. ÖSYS'de 20.000-30.000 sıralamasıyla kaydolun öğrencilerin %68'i üçüncü tercihinden sonraki tercihlerinde yerleşmişlerdir.

Sonuç: Çoğunluğu il dışından gelen, ekonomik düzeyleri düşük ve ilk tercihlerine yerleşemeyen öğrencilerin uyum ve motivasyon problemi yaşayacağı düşünülmüştür. Demografik özelliklerin belirlenip, oryantasyon haftasından başlatılan sosyal faaliyetlerle akran desteği ve sorumlu öğretim üyelerinin desteği eşliğinde müzik, tiyatro, spor gibi öğrenci topluluklarıyla yapılan faaliyetler öğrencilerin akademik ve sosyal alandaki performanslarını, öz güvenlerini iyileştirecektir.

Anahtar Kelimeler: Demografik, diş hekimliği eğitimi

DEMOGRAPHIC AND SOCIAL ANALYSIS OF UNDERGRADUATE STUDENTS

Mücadeba BERİLGİN¹, Semiha Hülya ERTEN CAN², Candan EFEOĞLU³

¹ Dokuz Eylül University, Institute of Health Sciences, Department of Dental Biomaterials, İZMİR

² Dokuz Eylül University, School of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, İZMİR

³ Dokuz Eylül University, School of Dentistry, Department of Oral Surgery, İZMİR

Introduction Mentoring has three related functions: task-oriented career development, monitoring of psychosocial circumstances, and being a role model. Mentoring programs are shown to improve teamwork skills, responsibility for schoolwork, ability to solve problems, as well as helping to adapt university life, and reducing stress.

Material and Methods: 57 first year students were included in a survey study of various social and demographic characteristics.

Results: There was an equal distribution of genders, and most of the students were from İzmir, Diyarbakır, and Mersin, respectively. Students, 74% of whom came from outside of İzmir, live separately from their families. 44% of the students; 96% of whom were Anadolu / Fen high school graduates; were successful in their second entry to the ÖSYS exam. Most of the mothers are high school graduates, and fathers are university graduates. While most of the mothers have no occupation, most fathers work and 95% of the students stated that they needed a scholarship. 68% of the students who enrolled in ÖSYS exam were in the 20000-30000 ranking and that our school was their minim 4th choice. Generally, students attending from other cities, have low income, and thus are more likely to suffer adaptation and motivation problems as they are away from home and living costs are inevitably higher.

Conclusions: Determination of demographic characteristics early in the academic year, will enable appropriate social support starting from week one (orientation week). Student clubs such as music, theater, sports, and various other activities allow support from peers as well as the volunteering faculty members who are in charge of the club activities. This in turn will ameliorate the performance of students in academic and social areas.

Keywords: Demographic, dental education

K1. COVID-19 Pandemisi Sırasında Hastaların Dental Tedavilere Erişim ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Melih ÖZDEDE¹, Aysan LEKTEMÜR ALPAN²

¹ Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi A. D., İzmir, Türkiye, ORCID: 0000-0002-8783-802X

Balçova, İzmir, Türkiye, 0555 7160499, melih.ozdede@deu.edu.tr

² Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji A. D., Denizli, Türkiye, ORCID: 0000-0002-5939-4783

Etik kurul onayı: Bu çalışma Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmıştır (No: 2020-05-20T15_30_12). Etik kurul onayı Pamukkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Çalışmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır (No: 60116787-020-106820/17).

Giriş: Yeni koronavirüs hastalığı (COVID-19), hastaların sağlık personeline ulaşmasının kısıtlanmasına ve kronik hastalık takiplerinin ertelenmesine neden olmuştur. Çalışmamızda, hastaların dental tedavi süreçleri ve bu süreçlerin ağız sağlığına etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bir diş hekimliği fakültesine başvuran hastalara COVID-19 ve diş hekimliği prosedürlerinden oluşan bir anket dolduruldu. Veriler Pearson ki-kare testi ile değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık olarak $p < 0,05$ alındı.

Bulgular: Toplam 403 hasta (248 kadın/155 erkek) çalışmaya katılmıştır. Katılımcıların en sık hastaneye başvurma nedeni diş ağrısı/apse/gömülü diş (%27,8) olup, bunu çürük/dolgu (%22,3) izlemiştir. Katılımcıların çoğu (%52,5) bu dönemde diş hekimine gitmekten çekinmediğini, %60,8'i ise pandemi sırasında tedavilerini ertelediğini belirtmiştir. Hastaların yarısından fazlası (%56,1) dental işlemlerin COVID-19 bulaşı açısından riskli olduğunu düşündüğünü belirtmiştir. Genç yaş grubundaki hastaların, orta yaşlardakilere göre daha az tereddütlü olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Lise (%65,7) ve üniversite (%58,7) mezunlarının diş hekimliği işlemlerinden COVID-19 bulaşma riskinin diğer gruplara göre daha fazla olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Aşı yaptıran hastaların, yaptırmayanlara göre diş hekimine gitme konusunda daha tereddütlü olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$).

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları, pandemi döneminde diş hekimliği fakültesine ilk başvuru nedeninin diş ağrısı/apse/gömük diş olduğunu göstermiştir. Hastaların çoğu pandemi sürecinde diş hekimine gitmekten çekindiklerini ve tedavilerini ertelediklerini ifade etmiştir. Eğitim düzeyi yüksek olan hastaların aşılama oranının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: COVID-19, diş bakımı, diş hekimliği, diş hastaları, anket

Patients Attitudes to Dental Treatments during the COVID-19 Pandemic

Melih ÖZDEDE¹, Aysan LEKTEMÜR ALPAN²

¹ *Assoc. Prof., Dokuz Eylül University Faculty of Dentistry, Department of Dentomaxillofacial Radiology, Izmir, Turkey, ORCID: 0000-0002-8783-802X*

² *Assoc. Prof., Pamukkale University Faculty of Dentistry, Department of Periodontology, Denizli, Turkey, ORCID: 0000-0002-5939-4783*

Introduction: The novel coronavirus disease (COVID-19) restricted patients to reach healthcare personnel and postponed chronic disease follow-ups. Our study aims to evaluate the dental treatment processes of the patients and the effects of these processes on their oral health.

Material and Methods: A questionnaire consisting of COVID-19 and the dental procedures was filled by the patients applied to dental faculty. The data were evaluated with Pearson's chi-square test. $P < 0,05$ was taken as the statistical significance.

Results: A total of 403 patients (248 female/155 male) participated. Toothache/abscess/impacted tooth (27,8%) were the main reason for the participants to apply to the hospital, followed by caries/filling (22,3%). Most of the participants (52,5%) did not hesitate to go to the dentist but 60,8% of them postponed their treatment during the pandemic. More than half of the patients (56,1%) thought that dental procedures were risky in terms of COVID-19 transmission. The younger age group was less hesitant compared to the middle ages ($p < 0,05$). High school (65,7%) and university (58,7%) graduates thought that the risk of COVID-19 transmission from dental procedures was higher than other groups ($p < 0,05$). Vaccinated people were statistically more hesitant of going to the dentist than those who were not vaccinated ($p < 0,05$).

Conclusions: The results of this study showed that toothache/abscess/impacted tooth was the first reason for applying to the dental hospital. Most of the patients stated that they hesitated to go to the dentist and postponed their treatments, during the pandemic. Patients with higher education levels had a higher rate of vaccination.

Key words: COVID-19, dental care, dentistry, dental patients, questionnaire

K2. İlaç ilişkili çene osteonekrozu: Radyografik değerlendirme ve klinik yaklaşımlar

Sundus Saleh Ahmed AL-FARZAI¹, Aliye AKCALI^{1,2}

ORCID: 0000-0003-3614-2409, 0000-0001-9811-0627

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dental Biyomalzemeler Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

Giriş: Bu derlemenin amacı, ilaç ilişkili çene osteonekrozuna (MRONJ) bağlı sert doku değişikliklerinin belirlenmesi, MRONJ'un radyolojik ve klinik bulgularla sınıflandırılması, farklı evrelerle ilgili semptomların tanımlanması ve önleyici yaklaşımların belirlenmesidir.

Gereç ve yöntem: Nisan 2022 tarihine kadar Medline/OVID, Web of Science ve Cochrane veri tabanları üzerinden literatür taraması yapıldı. Veri taraması, MRONJ'un farklı evrelerinde klinik semptomları ve radyografik sert doku değişikliklerini, önlenmesini ve tedavisini değerlendiren makaleleri içermektedir.

Bulgular: MRONJ sınıflamasında en çok tercih edilen yöntemler, panoramik radyografi, ve bilgisayarlı tomografidir. Klinik muayenesinde ise, kemik ekspozisyonu, ağrı ve fistül varlığı değerlendirilmektedir. MRONJ tedavisi için cerrahi olmayan, cerrahi ve rejeneratif yaklaşımlar kullanılmıştır. Evre 0, 1 ve 2'nin altında sınıflandırılan hastalarda ortak radyografik bulgular ile birlikte kemikte ekspozisyon ve enfeksiyon gibi farklı klinik bulgular eşlik eder. Patoloji 3. evreye ulaştığı durumlarda ilerlemenin yönü alveoler yapıların dışına ulaşmaktadır. Cerrahi yaklaşımlar özellikle rejeneratif materyaller kullanıldığı zaman, cerrahi olmayan yöntemlere göre daha umut verici olma eğilimindedir.

Sonuçlar: MRONJ'un özellikle erken evrede ve zamanında tespit edilebilmesi, patolojinin daha fazla ilerlemesinin önlenmesinde son derece önemlidir. Radyografik değerlendirme ve klinik muayene eş zamanlı yapılmalıdır. Erken dönemde minimal invaziv tedavi stratejileri uygulanabildiğinde tedavinin etkisi daha başarılı olabilmektedir.

Medication-related osteonecrosis of the jaw: Radiographic evaluation and clinical considerations

Sundus Saleh Ahmed AL-FARZAI¹, Aliye AKCALI^{1,2}

ORCID: 0000-0003-3614-2409, 0000-0001-9811-0627

¹ *Department of Dental Biomaterials, Institute of Health Sciences, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.*

² *Department of Periodontology, Dental Faculty, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.*

Introduction: The aim of the present review is to determine the identification of hard tissue changes related to medication related osteonecrosis of the jaw (MRONJ), staging of MRONJ through radiological and clinical findings, description of the symptoms related to the different stages, its prevention and management.

Materials and methods: A literature search was performed on databases including Medline via OVID, Web of Science and Cochrane Database up to April 2022. The search was focused on papers reporting radiographic hard tissue changes in different stages of MRONJ, clinical symptoms and its prevention and treatment.

Results: The most used methods to stage the MRONJ are panoramic radiography, computerized tomography as well as clinical examination including presence of exposed bone, pain and fistula. Non-surgical, surgical and regenerative interventions were selected for the treatment of MRONJ. Patients who classified under stage 0, 1 and 2 have common radiographic findings together with various clinical findings as exposed bone and infection. When the pathology reaches to stage 3, the direction of the progression is through the out of the alveolar structures. Findings of surgical approaches tend to be more promising than non-surgical modalities especially when regenerative materials are selection of choice.

Conclusion: Timely identification of MRONJ especially at early stage is utmost important to prevent further progression of the pathology. Radiographic evaluation and clinical examination should be implemented together. The effect of the treatment at an early stage is even more successful when minimal invasive treatment strategies could be applied.

K3. Progresif sistemik skleroz ve Sjögren sendromlu hastanın oral bulgularının değerlendirilmesi

B. Cansu UZUN SAYLAN, Aliye AKCALI

ORCID: 0000-0002-4896-3864, ORCID:0000-0001-9811-0627

Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji AD, İzmir, Türkiye

Giriş: Sistemik skleroz-skleroderma (SSc), deride fibrozis, anjiyopati ve bağışıklık sisteminde bozukluk ile karakterize otoimmün bir kollajen doku hastalığıdır. SSc gelişiminin kesin mekanizması tam olarak bilinmemekle birlikte, immun cevaba bağlı olarak gelişebildiği, vasküler sistemi, iç organları ve cildi ileri derecede fibrozis ve bağ dokusunda bozulma yolu ile etkilediği bilinmektedir. İlgili organ sistemlerine bağlı olarak, dermatoloji, romatoloji, gastroenteroloji, kardiyoloji, nefroloji ve diş hekimliği dahil olmak üzere pek çok uzmanlık alanı ile ilişkilidir. Deride fibrozis nedeniyle, ağız açıklığında kısıtlılık başta olmak üzere çeşitli orofasiyal bozukluklar da meydana gelebilmektedir. Romatoid artrit ile ilişkili Sjögren sendromu, SSc ile birlikte ikinci sıklıkta görülen otoimmün bir hastalıktır.

Olgu Sunumu: Hastanın extra-oral muayenesinde, cilt atrofisine bağlı ağız açıklığında kısıtlılık, ağız çevresinde kırışıklıklar tespit edildi. Intra-oral muayenesinde ise, ağız kuruluğu, yaygın dişeti çekilmeleri, dişlerin servikal bölgelerinde defektler, ağız açma kapamada kısıtlılığa bağlı olarak yetersiz plak kontrolü mevcuttu. Periodontal klinik muayenesinde sondalama derinliği, klinik ataşman düzeyi, sondalamada kanama, plak indeksi, gingival indeks ve dişeti çekilme seviyeleri kaydedildi. Klinik ve radyografik değerlendirilme sonucunda ise generalize Evre III/Derece B periodontitis ve tüm dişlerin periodontal ligament aralıklarında genişleme tespit edildi. Hastaya birinci basamak periodontal tedavi (oral hijyen eğitimi ve diş yüzeyi temizliği) uygulandı.

Sonuç: SSc ve Sjögren sendromlu hastalarda oral ve periodontal durumun ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir. Periodontal tedavi ile oral bakteri yükü ve lokal enflamasyon azaltılarak, sistemik immün cevabın düzelmesine katkı sağlamayı hedefleyen multidisipliner bir tedavi yaklaşımı izlenmelidir.

Evaluation of the oral findings of a patient with Progressive Systemic Sclerosis and Sjogren's Syndrome

B. Cansu UZUN SAYLAN, Aliye AKCALI

Dokuz Eylül University, Faculty of Dentistry, Department of Periodontology, Izmir, Turkey

Aim: Systemic sclerosis-scleroderma (SSc) is an autoimmune collagen disease characterized by skin fibrosis, angiopathy and immune disorders. Although the exact mechanism of the pathogenesis of SSc remains unclear, it is known that its development based on an immune response effecting the vascular system, internal organs and skin with excessive fibrosis and degradation of connective tissue. Depending on the type of the affected organ, different specialties are involved, including dermatology, rheumatology, gastroenterology, cardiology, nephrology and dentistry. Related to the fibrosis of the skin, different orofacial changes are observed, especially restricted mouth opening. Following Rheumatoid arthritis, Sjogren's syndrome is the second most common autoimmune disease associated with SSc.

Case report: Extraoral examination of the patient revealed a restriction in the mouth opening, a reduced lower and upper lip and wrinkles were detected around the mouth. Dry mouth, gingival recessions, cervical lesions and poor plaque control due to limited mouth opening were present intraorally. Probing depth, clinical attachment level, bleeding on probing, plaque index, gingival index, level of gingival recession were recorded. Following clinical and radiographic evaluation, Stage III/Grade B generalized periodontitis was diagnosed and widening of the periodontal ligament was detected in all dentition. First-step in periodontal therapy (scaling and oral hygiene instruction) was performed.

Conclusion: Oral health status should be carefully evaluated in patients with SSc and Sjogren's syndrome. It is important to contribute to the regulation of the systemic immune response by reducing the bacterial load in the mouth with periodontal treatment. As a multidisciplinary approach, reduction of oral bacterial and local inflammatory burden through periodontal treatment could be a recommended way to control impaired systemic immune response.

K4. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinin Dental Anksiyete Seviyelerinin Belirlenmesi

Pınar Güvenç¹, Gülçin Bulut², Bilge Cansu Uzun Saylan³, Berdan Aydın⁴, Semiha Hülya Erten Can¹

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye

pinar.guvenç@deu.edu.tr

Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Balçova, İzmir

0000-0002-9410-8391

² Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Pedodonti Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye. 0000-0002-2876-3347

³ Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye. 0000-0002-4896-3864

⁴ Dokuz Eylül Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Endodonti Anabilim Dalı, Balçova, İzmir, Türkiye. 0000-0002-9410-8391

Giriş: Dental anksiyete; diş tedavisine bağlı olarak duyulan korku ve kuruntular nedeniyle gelişen, tam olarak açıklanamayan yoğun bir huzursuzluk halidir. Bu çalışmanın amacı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi öğrencilerinin dental anksiyete ile durumluk ve sürekli anksiyete seviyelerinin değerlendirilmesi ve buna ek olarak dental anksiyetenin ilişkili olabileceği etkenleri değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamıza Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi'nde eğitim gören (n=170) lisans öğrencileri dahil edildi. Katılımcılara demografik özellikler, yaşam alışkanlıkları ve oral hijyene ait soruları içeren anketle birlikte, Modifiye Dental Anksiyete Skalası (MDAS) ile Durumluk ve Süreklilik Anksiyete Envanteri [State-Trait Anxiety Inventory (STAI)] uygulandı. MDAS skorları ≥ 19 olanlar yüksek anksiyete seviyesi olarak değerlendirildi. Durumluk (STAI-1) ve Süreklilik (STAI-2) Anksiyete Envanteri göre; en yüksek puan 80 puan, en düşük puan 20'dir. Toplam anksiyete puanı yükseldikçe, kişideki anksiyete düzeyi o kadar yüksek olarak değerlendirildi. İstatistiksel analiz, Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney testleri ile IBM SPSS Statistics 24 (IBM, NY, ABD) programı kullanılarak tamamlandı.

Bulgular: MDAS, STAI skorları sınıflar arasında anlamlı bir farklılık göstermemiştir (Kruskal-Wallis Testi, $p > 0,05$). Ancak kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre MDAS, STAI-1 ve STAI-2 skorlarının istatistiksel olarak daha yüksek olduğu bulundu (Mann-Whitney testi, $p < 0,001$; $p = 0,005$; $p = 0,003$). Öğrencilerin MDAS skorları 5-20 arasında değişmekte olup, sadece % 6,5'i yüksek dental anksiyeteye sahiptir.

Sonuç: Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi lisans öğrencilerinin durumluk ve süreklilik anksiyete seviyesi ile dental anksiyete seviyesi sınıflar arasında değişmemiş, yani öğrencilerin eğitim düzeyi artsa dahi değişiklik göstermemiştir. Ancak, kız öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla günlük hayatında daha kaygılı ve daha fazla dental kaygıya sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: dental anksiyete, Durumluk-Süreklilik Anksiyete Envanteri, fizik tedavi ve rehabilitasyon, öğrenci

Determination of Dental Anxiety Levels of Undergraduate Students Enrolled in Department of Physical Therapy and Rehabilitation

Introduction: Dental anxiety is an intense emotional disturbance manifested by fear and misgiving of dental treatment. The purpose of the present study is to evaluate state-trait and dental anxiety levels and related predisposing factors on undergraduate students enrolled in Department of Physical Therapy and Rehabilitation.

Materials and methods: Undergraduate students (n=170) enrolled in Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Dokuz Eylul University, Izmir were participated in the present study. While questions regarding demographic properties, daily routine activities, and oral hygiene habits; Modified Dental Anxiety Scale (MDAS), and Spielberg's State-Trait Anxiety Inventory (STAI) were also covered in a single questionnaire. Students whose MDAS scores ≥ 19 were deemed in high anxiety level. The highest score is 80 points, the lowest score is 20 based on STAI. The higher the total anxiety score, the higher the anxiety level of the person was evaluated. Kruskal-Wallis and Mann-Whitney tests were applied in statistical analysis by using IBM SPSS Statistics 24 software (IBM, NY, USA).

Results: Scores of MDAS and STAI did not show a significant difference between classes (Kruskal-Wallis Test, $p > 0.05$). However, MDAS, STAI-1 and STAI-2 scores of female students were greater compared to the male students (Mann-Whitney test, $p < 0.001$; $p = 0.005$; $p = 0.003$). Students had MDAS scores between 5-20 and only 6.5% students had scores that are met high dental anxiety.

Conclusion: State, and trait anxiety, and dental anxiety did not show any differences among classes of undergraduate students enrolled in Department of Physical Therapy and Rehabilitation.

However, female students scored with greater state-trait and dental anxiety compared to the male students.

Keywords: The State-Trait Anxiety Inventory (STAI), dental anxiety, Physical Therapy and Rehabilitation, undergraduate students

K5. MANDİBULAR POSTERİOR BÖLGEDE GÖRÜLEN SEMENTO OSSİFYİNG FİBROMA: 2 OLGU SUNUMU

*Mehmet Buğra Memiş, Sümeyye Coşgun Baybars, Merve Hacer Duran, Mustafa Çağdaş Öçal
Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Radyoloji AnaBilim Dalı, Elazığ*

GİRİŞ: Semento ossifying fibroma(SOF), değişken miktarda anormal olgunlaşmamış kemik ve sement benzeri doku içeren periodonsiyumun mezenkimal hücrelerinden köken alan benign odontojenik bir neoplazmdır. Kadınlarda daha sık görülen bu tümör, sıklıkla yaşamın ikinci ve dördüncü dekatında teşhis edilmektedir. Sınırları çoğu zaman belirgin ve düzenli olan SOF'lar erken evrede radyolüsent, ileri evrelerde mikst ve radyoopak görünümde olabilmektedir. Genellikle mandibular premolar-molar bölgede görülen bu tümör, maksiller bölgeyi ve paranazal sinüsleri de tutabilir ve genişleme alanı bu bölgede daha fazla olduğu için giderek büyüyebilir. Bu olgu raporunda kliniğimize gelen iki SOF vakasının klinik ve radyolojik bulgularının sunulması amaçlanmaktadır.

Olgu 1: 36 yaşında sistemik olarak sağlıklı kadın hasta özel bir diş kliniğinden mandibular posterior bölgedeki lezyon sebebiyle kliniğimize sevk edildi. Hastanın klinik ve radyolojik muayenesi sonucunda sağ molar bölgede radyolüsent görünümlü, sınırları düzenli, ekspansiyonun olmadığı, asemptomatik bir lezyon tespit edildi. Çekilmiş 46 nolu diş bölgesindeki lezyona rezidüel kist şüphesiyle biyopsi uygulandı. Biyopsi raporuna göre bu lezyonun SOF olduğu öğrenildi.

Olgu 2: 38 yaşında sistemik olarak sağlıklı kadın hasta diş etlerindeki kanama şikayeti sebebiyle kliniğimize geldi. Hastanın klinik ve radyolojik muayenesi sonucunda sağ mandibular posterior bölgede mikst görünümlü, sklerotik sınırlı, asemptomatik tümöral bir yapı tespit edildi. Hastaya biyopsi uygulandı ve biyopsi raporuna göre bu tümöral yapının SOF olduğu öğrenildi. Hastanın 2 yıl sonraki takibinde nüksle karşılaşıldı.

SONUÇ: SOF klinik ve radyolojik olarak farklı davranışlar sergileyebilir ve özellikle erken evrelerde kistlerle karıştırılabilir. Diş hekimlerinin SOF'nın klinik ve radyolojik bulguları konusunda yeterli bilgi düzeyine sahip olması gerekmektedir. Tedavi sonrası nüks veya ileride oluşabilecek komplikasyonlardan kaçınmak için rutin periyodik kontrollerin önemi hastalara anlatılmalıdır.

CEMENTOOSIFYING FIBROMA IN THE MANDIBULAR POSTERIOR REGION: 2 CASE REPORTS

*Mehmet Buğra Memiş, Sümeyye Coşgun Baybars, Merve Hacer Duran, Mustafa Çağdaş Öçal
Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı,
Elazığ*

INTRODUCTION: Cementoossifying fibroma (COF) is benign odontogenic neoplasm, arising from mesenchymal cells of the periodontium, containing variable amounts of abnormal immature bone and cementum-like tissue. It's more common in women, often diagnosed second and fourth decades of life. COF often have well-defined borders and may appear radiolucent in early stages, mixed and radiopaque in advanced stages. It's usually seen in mandibular premolar-molar region, also in the maxilla and paranasal sinuses and may grow gradually because the expansion area is larger in here. This case report, we aimed to present the clinical and radiological findings of two COF cases.

Case 1: 36-year-old healthy female patient was referred to our clinic due to a lesion in the posterior mandibula. According to clinical and radiological examination, asymptomatic, radiolucent, well-defined, non-expansive lesion was detected in the right molar region. Biopsy was performed on the extracted tooth(46) area with residual cyst suspicion and report revealed lesion was COF.

Case 2: 38-year-old healthy female patient came to our clinic with complaint of gingival bleeding. According to clinical and radiological examination, asymptomatic tumoral structure with sclerotic margins and mixed radiographic appearance was detected in right posterior mandibula. Biopsy was performed, report revealed lesion was COF. 2 years later, recurrence was encountered.

CONCLUSION: COF show different clinic and radiologic features, can be confused with cysts, especially in early stages. Dentists should have sufficient knowledge about clinical and radiological findings of COF. The importance of periodic controls should explain patients to avoid recurrences or future complications.

K6. DİŞETİ RENGİNDEKİ KOMPOZİT REZİNLERİN RENK STABİLİTELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Araş. Gör. Dt. Melek Almıla ERDOĞAN¹ (ORCID ID: 0000-0003-1161-6137)

Dr. Öğr. Üyesi. Ülkü Tuğba KALYONCUOĞLU² (ORCID ID: 0000-0002-7444-9623)^{1,2}

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Ankara/Türkiye

Giriş: Doku kaybı için cerrahi yöntemlerin uygulanmadığı vakalarda protetik işlemler için, Co-Cr, titanyum, zirkonya gibi restorasyon tasarımlarında kaybedilen dişeti dokusunda estetiğinin sağlanmasında dişeti renginde porselenlere alternatif olarak dişeti renginde indirekt kompozitler yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu malzemelerde zamana bağlı renk değişiminde post polimerizasyon işlemi, ısı, nem, UV ışık etkisinin bilinmesi önemlidir. Bu çalışmanın amacı iki farklı dişeti renginde indirekt kompozit rezin için post polimerizasyon ve hızlı yaşlandırma sonucu renk stabilitesinin değerlendirilmesidir.

Gereç ve Yöntem: İki tip dişeti renginde (Ceramage-Shofu; Grup C, Gradia-GC; Grup G) indirekt kompozit rezin seçildi. Disk formunda (10 mm çap, 2 mm kalınlık) örnekler hazırlandı ve kolorimetre ile renk kaydı (L, a ve b değerleri) alındı. Her bir gruptan örneklerin yarısı 1 senelik yaşlandırmaya denk gelen 300 saat hızlı yaşlandırma (HY) (Xenotest, 150S+; Atlas) diğer yarısı ise post polimerizasyon için otoklava (PP) (127° C, 15 dak) maruz bırakıldı. Süre sonunda renk kayıtları alınarak tekrarlanarak kaydedildi. Veriler, Bağımsız (independent) T-test ve Eşleştirilmiş (Paired) T-test kullanılarak istatistiksel olarak analiz edildi ($\alpha=0.05$).

Bulgular: PP ve HY işlemleri sonucu ΔE değeri açısından gruplarda istatistiksel olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir ($p<0,05$). ΔE değeri; PP için, Grup C’de ($p=0.004$), HY işlemi sonucu ise, Grup G’de istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksektir ($p=0.001$). ΔE değeri; Grup G ve Grup C’de PP işleminden daha çok etkilenmiştir ve bu istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0.024$ ve $p=0.001$).

Sonuç: Post polimerizasyon ve yaşlandırma işlemleri dişeti rengindeki indirekt kompozitlerin renk stabilitesine etki etmektedir.

Anahtar kelimeler: Dişeti renginde kompozit, renk stabilitesi, yaşlandırma

EVALUATION OF COLOR STABILITY OF GINGIVA COLORED COMPOSITES REZINS

Research Assistant Melek Almila ERDOĞAN¹ (ORCID ID: 0000-0003-1161-6137)

Asst. Prof. Dr. Ülkü Tuğba KALYONCUOĞLU² (ORCID ID: 0000-0002-7444-9623)^{1,2}

University of Health Sciences, Gulhane Faculty of Dental Medicine, Department of Prosthetic Dentistry, Ankara/Turkey

Introduction: For the cases in which surgical methods cannot be applied for tissue loss, gingiva colored indirect composites have been widely used as an alternative to porcelain for veneering Co-Cr, titanium or zirconia framework in order to ensure aesthetics. It is important to know the effect of post polymerization process, heat, humidity, UV for time-dependent color change. The aim of this study was to evaluate the color stability of gingival color composites after vitro accelerated aging or post polymerization process.

Materials and methods: 2 types of indirect gingiva colored composite resin discs (R=10 mm, h=2mm) were prepared (Ceramage-Shofu; Group C, Gradia-GC; Group G). Color recording (L, a and b values) were taken with colorimeter. Half of the samples from each group were subjected to accelerated aging (AA) for 300 hours (Xenotest, 150S+; Atlas) and half were subjected to autoclave (PP) (127° C, 15 min) for post polymerization treatment. At the end of the periods, color records were taken. The data were statistically analyzed using Independent T-test and Paired T-test ($\alpha=0.05$).

Results: Statistically significant differences were observed between ΔE values after AA and PP processes ($p<0.05$). For ΔE value; PP result was statistically significantly higher in Group C ($p=0.004$) and the AA result was statistically significantly higher in Group G ($p=0.001$). ΔE values of Group C and Group G were more affected after PP ($p=0.024$ and $p=0.001$ respectively).

Conclusion: PP and AA processes affect the color stability of gingiva colored İNDİRECT composites.

Keywords: Gingiva colored composite, color stability, aging

K7. TEDAVİ GEREKSİNİMİ DUYULAN ANTRAL RETANSİYON KİSTLERİNE MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM - VAKA SERİSİ

Merve Hacer Duran¹, Sümeyye Coşgun Baybars¹, Mehmet Buğra Memiş¹, Mustafa Çağdaş Öçal¹, Serkan DüNDAR²

¹Fırat Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı

²Fırat Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı

GİRİŞ: Antral retansiyon kisti(ARK), genellikle maksiller sinüs tabanında izlenen benign bir patolojidir. Etiyolojisi tam olarak bilinmemekle beraber çoğunlukla asemptomatik olup tesadüfi farkedilir. Rezidüel alveolar kemiğin yetersiz olduğu posterior dişsizlik olgularında kemik grefti ve implant tedavisi için maksiller sinüsün normal fizyolojide olması gerekir. Bu çalışmada üç ARK olgusunun klinik ve radyografik özellikleri sunulup, multidisipliner tedavi yaklaşımı raporlanmıştır.

VAKA 1: 42 yaşında sağlıklı erkek hasta, dental protez isteğiyle fakültemize başvurdu. Klinik muayene ve radyolojik değerlendirme sonucu sol maksiler sinüste asemptomatik ARK tespit edildi. İltihabi sıvı aspire edildikten 3 ay sonra membran elevasyonu ve greft uygulandı. Yoğun iltihabi süreç kontrol altına alındıktan 6 ay sonra implantlar yerleştirildi.

VAKA 2: 28 yaşında sağlıklı erkek hasta, dental protez isteğiyle fakültemize başvurdu. Klinik muayene ve radyolojik değerlendirme sonucu sağ maksiler sinüste asemptomatik yaklaşık 3 cm çapında ARK tespit edildi. Sinüs yan duvarına 1 cm kavite açılıp 7 ml iltihabi sıvı aspire edildi, kist epiteli temizlenip membran elevasyonu yapıldıktan sonra greft uygulandı. 3 ay sonra implantlar yerleştirildi.

VAKA 3: 59 yaşında sağlıklı kadın hasta, protez yenileme isteğiyle fakültemize başvurdu. Klinik muayene ve radyolojik değerlendirme sonucu sağ maksiler sinüste asemptomatik ARK tespit edildi. İltihabi sıvı aspire edildikten sonra kist epiteli temizlendi, hasta takibe alındı.

SONUÇ: ARK genellikle asemptomatik bir patoloji olup tedavi gerektirmez fakat rezidüel alveoler kemiğin yetersiz olduğu posterior dişsizlik olgularında başarılı bir implant tedavisi için engel oluşturur ve tedavi edilmesi gerekir. Bu gibi olgularda ARK uygun radyolojik görüntüleme yöntemleriyle değerlendirilmeli ve multidisipliner bir tedavi yaklaşımı tercih edilmelidir.

MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO ANTRAL RETENSION CYSTS THAT NEED TREATMENT - CASE SERIES

Merve Hacer Duran¹, Sümeyye Coşgun Baybars¹, Mehmet Buğra Memiş¹, Mustafa Çağdaş Öçal¹, Serkan DüNDAR²

¹Fırat Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı

²Fırat Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı

INTRODUCTION: Antral retention cyst (ARC) is benign pathology usually observed in the floor of maxillary 46inüs. Although etiology isn't known, it's mostly asymptomatic and incidental finding. Edentulous patients with insufficient residual alveolar bone, maxillary 46inüs must be normal physiology for bone grafting and implant treatment. In this study, clinical and radiographic features of three ARC cases and multidisciplinary treatment approach is reported.

CASE 1: 42-year-old healthy male patient applied to our faculty for dental prosthesis. According to clinical and radiological examination, asymptomatic ARC was detected in left maxillary sinus. Inflammatory fluid was aspirated, 3 months later membrane elevation and grafting were performed. 6 months after inflammatory process is under control, implants were placed.

CASE 2: 28-year-old healthy male patient applied to our faculty for dental prosthesis. According to clinical and radiological examination, asymptomatic approximately 3-cm-diameter ARC was detected in right maxillary sinus. 1-cm-diameter access cavity was prepared on lateral sinus wall, 7 ml inflammatory fluid was aspirated, cyst epithelium was removed. After membrane elevation, graft was applied. Implants were placed 3 months later.

CASE 3: 59-year-old healthy female patient applied to our faculty for prosthesis replacement. According to clinical and radiological examination, asymptomatic ARC was detected in right maxillary sinus. Inflammatory fluid was aspirated, cyst epithelium was removed. Patient was followed-up routinely.

CONCLUSION: ARC is an asymptomatic pathology and usually doesn't require treatment but posteriorly edentulous patients with insufficient residual alveolar bone, it creates an obstacle for successful implant treatment and needs to be treated. Such cases, ARC should be evaluated with appropriate radiological imaging and multidisciplinary treatment approach should be preferred.

K8. Diş hekimlerinde kas-iskelet sistemi özellikleri klinik performansı etkiler mi?

Büşra Başkak¹, Aliye Akcalı^{1,2}, Nihal Gelecek³

ORCID: 0000-0003-3110-4307,0000-0001-9811-0627,0000-0003-1780-2520

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dental Biyomalzemeler Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

³ Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Muskuloskeletal Fizyoterapi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

Amaç: Diş hekimliği işe bağlı kas-iskelet sistemi problemlerinin (İKİSP) sık görüldüğü mesleklerdendir. Bu sistemik derlemenin amacı diş hekimlerinde kas aktivitesi gibi kas-iskelet sistemi özellikleri, klinik performans ve ergonomi arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Gereç-Yöntem: Çalışmada CENTRAL, MEDLINE PubMed, EMBASE, Web of Science veri tabanları kullanıldı ve tarih kısıtlaması olmadan Nisan 2022 yılına kadar olan çalışmalar araştırıldı. Prospektif, gözlemsel, (Cross-sectional, cohort) ve girişimsel çalışmalar (Randomize-kontrollü klinik çalışmalar) dahil edildi. Biası önlemek için veri taraması iki araştırmacı tarafından birbirinden habersiz olarak yapıldı. Araştırmada anahtar kelime olarak “Ergonomi”, “Kas-iskelet sistemi bozuklukları”, “klinik performans” ve “kas aktivitesi” kullanıldı.

Bulgular: Araştırma sonucunda 233 makale bulundu ve bunlardan tam metin olan 38 makale çalışmada kullanıldı. Dahil edilen çalışmalar diş hekimliğinde kas-iskelet sistemi bozukluklarının yaygın olduğunu ve mesleğin erken dönemlerinde semptomların başladığını rapor etmiştir. Çalışmalarda en çok araştırılan konunun kas aktivitesi olduğu, bunu ergonomik faktörlerin ve İKİSP takip ettiğini, en az çalışılan konunun ise risk faktörlerinin olduğu görüldü. Birkaç çalışmada yapılan işin türü (diş yüzeyi temizliği ve diş preparasyonu gibi) ve klinisyenin uzmanlık alanı (ortodonti gibi) araştırılmıştır. Çoğu çalışmada ise kas aktivitesinin EMG ile değerlendirilmesi önerilmiştir. Ayrıca dokuz çalışma da gerçek klinik ortamda yapılmıştır.

Sonuçlar: Bu çalışmaların sonuçları diş hekimlerinde klinik performansı değerlendiren objektif metotların yetersiz olduğunu göstermiştir. Diş hekimlerinin kariyerlerinin mümkün olan en erken dönemde ergonomi veya iş yeri modifikasyonları hakkında bilgilendirilmesi, duruş (postüral) bozukluklardan kaynaklanan olumsuz etkilerden korunmak için son derece önemlidir. Sonuç olarak gelecekte hem klinik performansı arttırmak hem de işe bağlı olumsuz etkilerden korunmak için önleyici yaklaşımların etkilerinin araştırıldığı ileri klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Klinik performans, diş hekimliği, işe bağlı kas-iskelet sistemi problemleri, ergonomi

Do musculoskeletal characteristics influence clinical performance among dental practitioners?

Büşra Başkak¹, Aliye Akcalı^{1,2}, Nihal Gelecek³

ORCID: 0000-0003-3110-4307,0000-0001-9811-0627,0000-0003-1780-2520

¹ Department of Dental Biomaterials, Institute of Health Sciences, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

² Department of Periodontology, Dental Faculty, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

³ Department of Musculoskeletal Physiotherapy, Faculty of Physical Therapy and Rehabilitation, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

Objectives: Dentistry is a profession with a high prevalence of work-related musculoskeletal problems (WMSPs). The aim of the present systematic review was to investigate the relations among musculoskeletal characteristics such as muscle activities and clinical performance and ergonomics in dental practice.

Material and methods: We searched CENTRAL, MEDLINE PubMed, EMBASE, Web of Science databases up to April 2022, without date restrictions. We included prospective observational (cross-sectional, cohort) and interventional studies (randomized and controlled clinical trials). Two authors independently reviewed articles from the search results. The following keywords were considered while searching the articles: “ergonomics “musculoskeletal disorders”, “musculoskeletal problems”, “clinical performance”, “dentists and dental professionals”, “muscle activity”.

Results: The initial search resulted in 233 articles. Among them 38 full-text articles were identified. Studies reported that dental professionals are highly susceptible to occupational hazards like musculoskeletal disorders with symptoms usually starting at the beginning of their career. The most frequent investigated outcome parameter was muscle activity, followed by ergonomic factors and WMSPs associated with dental setting and least investigated factor was risk factors. A few studies investigated the effect of the intervention type (scaling, tooth preparation) as well as field of the specialization of the clinician (orthodontists). Most preferred method for the evaluation of muscle activity was electromyography. Only nine studies were performed in a real clinical setting.

Conclusions: Results of these articles shown that objective method for the evaluation of the clinical performance is lacking for dental practitioners. Education of dental professionals at their as early careers as about ergonomics or work station modifications is utmost important to avoid adverse effects due to postural inaccuracies. As a result, further clinical studies are warranted investigating the effect of preventive approaches to avoid adverse effects at the same time to increase clinical performance.

Keywords: Clinical performance, dental professionals, work-related musculoskeletal problems, ergonomics.

K9. İLERİ DERECEDE KURON HARABİYETLERİ OLAN HASTANIN DİKEY BOYUT ARTTIRILARAK TEDAVİSİ: BİR VAKA SUNUMU

Barış Filiz EROL Nurten BAYSAL**, Simel AYYILDIZ****

**Araştırma Görevlisi, ** Uzm.Dt., ** Prof Dr.*

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Dişhekimliği Fakültesi

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı hastanın, kaybedilen oklüzal dikey boyutunun hareketli bölümlü protez ile arttırılarak estetik ve fonksiyonun yeniden kazandırılmasıdır.

OLGU RAPORU: 69 yaşındaki bayan hasta diş eksikliklerinden kaynaklı yetersiz çiğneme fonksiyonu nedeni ile kliniğimize başvurmuştur. Hastanın yapılan intraoral ve radyografik muayenesinde dikey boyut kaybına bağlı olarak ileri derecede örtülü kapanış ilişkisi, 41, 42, 43, 44, 31, 32, 33 nolu dişlerde ileri derecede aşınma tespit edilmiştir. Klinik muayene sonucunda hastanın dikey boyutunun 0,5 cm arttırılmasına karar verilmiştir. Hastaya geçici kompozit restorasyonlar yapıp, 2 ay süreyle kullandırılmış ve yeni dikey boyuta alışması sağlanmıştır. Alınan olumlu sonuç sonrasında hastanın, 41, 42, 43, 31, 32, 33 numaralı dişlerine kanal tedavisi yapılmıştır. Sonrasında bu dişler prepare edilip ilgili dişlere döküm post restorasyonlar, 44 nolu dişe ise metal destekli kuron uygulanmıştır. Tutuculuğu arttırmak için 33 ve 43 nolu dişlere hassas bağlantı eklenmiştir. Alt çeneye döküm post yapılan dişler üzerine metal destekli seramik, posteriodaki diş eksikliklerini de bölümlü protezler ile tamamlayacak şekilde metal iskelet alt yapı hazırlanmıştır. Hazırlanan hareketli bölümlü overdenture protez hastaya teslim edilerek tedavi tamamlanmıştır. 10 yıllık takip sürecinde hastanın protezin fonksiyonel ve estetik sonuçlarından memnun olduğu gözlenmiştir.

SONUÇ: Dikey boyutun arttırılmasının uygun görüldüğü hastalarda direkt kompozit restorasyonlar yapılarak, hastaların yeni dikey boyuta uyumu gözlemlenmelidir. Hastalara özgü dikey boyutlarda yapılan bölümlü ve sabit protezler ile hastanın yetersiz olan çiğneme fonksiyonu ve estetik görünümü tedavi edilebilir.

TREATMENT OF THE PATIENT WITH SEVERE CRON DEFECTS BY INCREASING THE OCCLUSAL VERTICAL DIMENSION: A CASE REPORT

INTRODUCTION: The purpose of this study is to enhance chewing function of the patient by increasing occlusal vertical dimension (OWD) with a removable partial denture (RPD).

CASE REPORT: A 69-year-old female patient was referred to the clinic with the complaint of inadequate chewing function and severe dental wear. After intraoral and radiographic examinations, due to abrasion on the teeth 41, 42, 43, 44, 31, 32, 33, 34 severe overbite and loss of OWD was detected. It was decided to increase the OWD of the patient for about 0,5 cm. The OWD of the patient was increased with direct composite restorations and the patient's adaptation observed for two months. After the patient pleasure about the increasing OWD it was decided to restore the teeth of 41, 42, 43, 31, 32, 33 with cast-posts and also on the teeth of 33 and 43 with precision holders. In addition the tooth of 44 restored with the metal-ceramic restoration. The metal framework was designed as having metal ceramic restorations on the teeth of 41, 42, 43, 31, 32, 33 as an overdenture. The RPD was delivered to the patient. After a follow-up period of 10 year it was noticed that the patient was satisfied with the functional and esthetic results of the denture.

CONCLUSION: The direct composite restorations may be a treatment option for patients who need increasing OWD. Inadequate chewing function and aesthetic appearance may restore with RPD that is suitable OWD of patients.

K10. COVID-19 Önlemleri Kapsamında Cerrahi Maske Kullanımının Ağız Kokusu Farkındalığı Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mert Nalbantoğlu,¹ Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yanık²

¹*Antalya Bilim Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Endodonti Anabilim Dalı
mert.nalbantoğlu@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0505-867X*

²*Antalya Bilim Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Endodonti Anabilim Dalı,
deniz.yanik@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5676-0293*

Giriş: Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi sebebiyle ülkeler ve sağlık otoriteleri tarafından bulaşı önlemesi için cerrahi maske (CM) kullanımı zorunlu hale getirilmiştir. Sağlık çalışanlarının kullanıma alışık olduğu CM artık herkes tarafından günlük hayatta rutin olarak kullanılmaktadır. Son zamanlarda kliniğimize başvuran hastaların çoğunluğunda CM kullanımı sonrasında ağız kokusu şikayetlerinin arttığını gözlemlemekteyiz. Çalışmanın amacı COVID-19 pandemisi önlemleri kapsamında kullanılan CM'nin ağız kokusunun farkındalığındaki etkisini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma 18-58 yaş arasındaki, Antalya Bilim Üniversitesi çalışanı olan gönüllü 187 kişi üzerinde yapılmıştır. Ağız kokusu olduğunu belirten 106 kişi çalışmaya dahil edilirken ağız kokusu şikâyeti bulunmayan 81 kişi dahil edilmemiştir. Anket 20 sorudan oluşmuştur. Bunların 2 tanesi demografik, 6 tanesi ağız sağlığı alışkanlıkları ve 12 tanesi CM'nin ağız kokusuna etkisi üzerinedir. İstatistiksel analizde ki kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda gönüllülerin %88 oranında ağız kokusunu kendilerinin fark ettiği görülmüştür. Ara yüz bakımı ve gargara kullanım oranlarının ise sırası ile %37 ve %33 olduğu belirlenmiştir. “Diş çürüğünüz olduğunu düşünüyor musunuz?” ve “Diş etlerinizde kanama oluyor mu?” sorularına sırasıyla %61 ve %40 oranında evet cevabı alınmıştır. CM takıldığında nefes kokularının olduğunu fark edenlerin oranı %61, CM kullanarak sosyal hayatta ağız kokusu endişelerini azalttıklarını düşünenlerin oranı ise %65'tir. Cinsiyetler arasında CM kullanımında nefes kokusunun kötü olduğunu fark etme oranında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç: Çalışmamıza katılan gönüllülerin CM kullandıklarında nefes kokularının karşı taraftan hissedilmemesinin kendilerini iyi hissettirdiği ve maske kullanımı sonrası ağız kokuları ile ilgili diş hekimi ile görüşmeyi düşünmeleri, CM kullanımının farkındalığı arttırdığını göstermiştir. Daha geniş örneklem ile çalışmanın sürdürülmesi planlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: COVID-19, ağız kokusu, cerrahi maske, ağız hijyeni

Effect of Surgical Mask Use on Halitosis Awareness During COVID-19 Pandemic

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Mert Nalbantoğlu,¹ Dr. Öğr. Üyesi Deniz Yanık²

*¹Antalya Bilim University, School of Dentistry, Department of Periodontology,
mert.nalbantoğlu@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0505-867X*

*²Antalya Bilim University, School of Dentistry, Department of Endodontics,
deniz.yanik@antalya.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5676-0293*

Introduction: Due to the COVID-19 pandemic, surgical masks (SM) have been made mandatory by countries and health authorities to prevent contamination. It was observed that the patients had an increase in halitosis complaints after SM usage. The study aims to investigate the effect of SM usage during the COVID-19 pandemic on awareness of halitosis.

Material and Methods: The study was performed on 187 volunteers between the ages of 18-58, who were employees of Antalya Bilim University. A total of 106 individuals who indicated halitosis were included in the study. The survey consisted of 20 questions; 2 of them were demographic, 6 of them were on oral health habits and 12 of them were on the effect of SM on halitosis. Chi-square test was used in statistical analysis.

Results: It was observed that 88% of the individuals noticed halitosis themselves. Interdental care and mouthwash usage rates were 37% and 33%, respectively. “Do you think you have tooth decay?” and “Do your gums bleed?” were answered yes at 61% and 40% rates, respectively. The rate of those who realize due to SM that they have halitosis was 61%, and the rate of those who think that they reduce their halitosis anxiety in social life by using SM was 65%. No statistically significant difference was detected between the genders ($p>0.05$).

Conclusion: The use of SM increased halitosis awareness. Due to SM usage, individuals thought to search for professional help for halitosis. Besides, SM reduced the halitosis anxiety of individuals in social life.

Keywords: COVID-19, halitosis, surgical mask, oral hygiene

K11. Yumuşak doku rejenerasyonunda üç boyutlu modeller

Birtan Tolga Yılmaz¹, Aliye Akcalı^{1,2}, Yasemin Başbınar³

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Dental Biyomalzemeler Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

² Dokuz Eylül Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Periodontoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

³ Dokuz Eylül Üniversitesi, Onkoloji Enstitüsü, Translasyonel Onkoloji Anabilim Dalı İzmir, Türkiye.

Giriş: Periodontal ve peri-implant yumuşak dokuların sağlığı, diş ve implantların uzun dönem sağ kalımı için önemlidir. Bu çalışmada, yumuşak doku rejenerasyonunda kullanılan güncel modellerin detaylı bir biçimde incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Diş ve implant çevresi yumuşak doku rekonstrüksiyonu amacıyla çeşitli membranlar, doku iskeleleri ve büyüme faktörleri cerrahi yaklaşımlarla birlikte uygulanmaktadır. Güncel teknolojiler ümit verici olsa da yumuşak doku ogmentasyonu amacıyla kullanılan sentetik biyomalzemeler otojen greftlere karşı henüz bir üstünlük ya da öngörülebilir bir başarı sağlayamamışlardır. Bu malzemeler yeterli düzeyde hücre içermezler, ayrıca revaskülarizasyon, hücre göçü ve çoğalmasını destekleyecek sinyal moleküllerini de içermemektedirler. Buradan yola çıkılarak hücre temelli doku mühendisliğinden yararlanılarak farklı biyomalzeme alternatifleri üretmeye yönelik araştırmalar hala sürmektedir. Gelişen tedaviler ile, bağ dokusu rejenerasyonu amacıyla tek tabaka halindeki fibroblastlar ekstraselüler matrisi taklit eden yüzeylere yerleştirilerek uygulanmaktadır. Ancak, bu yaklaşım ile doğal üç boyutlu yapı taklit edilememektedir. Sferoidler çok hücreli makro dokulardır. Sferoidlerin ortaya çıkış amacı laboratuvar ile klinik uygulamalar arasındaki boşluğun giderilebilmesidir.

Bulgular: Güncel kanıtlar, insan periodontal ligament hücreleri sferoidlerinin kolajen matris içerisinde kültüre edildikten sonra büyüme faktörleri eklenmesi ile *in-vitro* ortamda sementojenik farklılaşmaya uğrayabildiklerini göstermektedir. Ayrıca, gingival fibroblastların kolajen membranlar içerisine göç edebildiği gösterilmiştir.

Fibroblast sferoidlerinin buldukları mikro çevrede başarılı bir biçimde canlı kaldıkları ve üç boyutlu hidrojel matris içinde yer alan kolajen yapıyı tekrar düzenleyebildikleri gösterilmiştir. Buna ek olarak, hidrojel içindeki gingival sferoidlerin dağılımları ve göç karakteristiklerinin *in-vivo* ortama benzer olduğu gösterilmiştir.

Sonuç: Bu gelişmelerin ışığında, fibroblast sferoidlerinin bağ dokusu eldesinde mikro dokular olarak kullanılabilceği düşünülebilir. Ancak, bu yapıların rejeneratif kapasitesini inceleyen daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Three-dimensional models for soft tissue regeneration

Birtan Tolga Yılmaz¹, Aliye Akcalı^{1,2}, Yasemin Başbınar³

¹ Department of Dental Biomaterials, Institute of Health Sciences, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

² Department of Periodontology, Dental Faculty, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

³ Department of Translational Oncology, Institute of Oncology, Dokuz Eylul University, Izmir, Turkey.

Introduction: The periodontal/peri-implant soft tissue health is crucial for the longevity of teeth/implants. We aim to critically review current three-dimensional (3D) models for soft tissue regeneration.

Material and Methods: The techniques/technologies have been varied from membranes, scaffolds and enhancers in combination with periodontal/peri-implant surgical approaches for the soft tissue reconstruction. Although novel technologies seem promising, neither the soft tissue substitutes nor skin equivalents were reported to be superior and predictable compared to autogenous grafts. These substitutes have lacking of cells and signalling molecules which enables recreation of tissues through neo-angiogenesis, cell migration and proliferation. Hence, research is still ongoing to develop new cell-based tissue-engineered graft alternatives. Emerging therapies rely on the delivery of mono-layered fibroblasts and extracellular matrix surfaces to regenerate connective tissues. However, this approach may fail to emulate their natural 3D structure. Spheroids-3D macro-tissues-are multicellular cell aggregates aiming to bridge from bench to chair side.

Results: Human periodontal ligament stem cell (HPDLSC) spheroids were cultured with collagen gel and *in-vitro* cementogenic differentiation of HPLSCs were demonstrated following treatment with growth factors. Moreover, ability of gingival fibroblasts to migrate into the collagen based membranes has been demonstrated.

Conclusion: Current evidence exhibited successful maintenance of fibroblast spheroids and their rearrangement into micro-environmental collagen structure within a hydrogel matrix. The deposition of gingival fibroblast spheroids in hydrogel and their spatial distribution and migration characteristics were found to be similar as *in-vivo*. Hence, fibroblast spheroids seem promising micro-tissues to produce a connective tissue like macrostructures. However, their regenerative potential needs further investigation.